
FAARAOKOIRAN JALOSTUKSEN TAVOITEOHJELMA 2025–2029

Hyväksytty Suomen Faaraokoirat ja Ibizanpodencot ry:n yleiskokouksessa 3.2.2024

Hyväksytty Suomen Vinttikoiraliitto ry:n yleiskokouksessa 8.3.2025

Suomen Kennelliiton jalostustieteellinen toimikunta hyväksynyt 15.10.2025

SISÄLLYSLUETTELO

1. YHTEENVETO.....	3
2. RODUN TAUSTA.....	4
3. JÄRJESTÖORGANISAATIO JA SEN HISTORIA.....	5
3.1 jalostustoimikunta	5
4. RODUN NYKYTILANNE	6
4.1. populaation rakenne ja jalostuspohja.....	6
4.1.1 MyDogDNA	12
4.2 luonne ja käyttäytyminen sekä käyttööminaisuudet	13
4.2.1 rotumääritelmän maininnat luonteesta ja käyttäytymisestä sekä rodun tarkoituksesta.....	13
4.2.2 luonne ja käyttäytyminen päivittäistilanteissa	13
4.2.3 käyttö- ja koeominaisuudet	15
4.2.4 kotikäyttäytyminen ja lisääntyminen	17
4.2.5 yhteenveto rodun käyttäytymisen ja luonteen keskeisimmistä ongelmakohdista sekä niiden korjaamisesta.....	20
4.3. terveys ja lisääntyminen	20
4.3.1 pevisa-ohjelmaan sisällytetyt sairaudet.....	20
4.3.2 muut rodulla todetut merkittävät sairaudet	20
4.3.3 yleisimmät kuolinsyyt	26
4.3.4 lisääntyminen	27
4.3.5 sairauksille ja lisääntymisongelmille altistavat anatomiset piirteet	28
4.3.6 yhteenveto rodun keskeisimmistä hyvinvointi- ja terveysongelmista.....	28
4.4. Ulkomuoto	28
4.4.1 rotumääritelmä.....	28
4.4.2 näyttelyt ja jalostustarkastukset	28
5. YHTEENVETO AIEMMAN JALOSTUKSEN TAVOITEOHJELMAN TOTEUTUMISESTA	30
5.1 vuoden 2020 jto:n toteutuminen	30
6. JALOSTUKSEN TAVOITTEET JA TOTEUTUS	32
6.1 jalostuksen tavoitteet	32
6.2 suositukset jalostuskoirille ja yhdistelmille	32
6.3 rotuyhdistyksen toimenpiteet	33
6.4 uhat ja mahdollisuudet sekä varautuminen ongelmiin.....	34
6.5 toimintasuunnitelma ja tavoiteohjelman seuranta.....	35
7. LÄHTEET	37
8. LIITTEET.....	37

1. YHTEENVETO

Faaraakoiran uuden jalostuksen tavoiteohjelman tarkoitus on esittää rodun tämän hetkinen tilanne Suomessa sekä ohjata rodun jalostusta. Ohjelmassa esitetään sekä tavoitteita että keinoja niihin pääsemiseksi.

Faaraakoira pohjautuu ikivanhaan koiratyyppiin, jota on kuvattu jo muinaisten egyptiläisten hautamaalauksissa. Ulkonäöltään ja käyttötarkoitukseltaan hyvin samankaltaisia rotuja tavataan aina Kanariansaarilta Kreikan saaristoon, erityisesti Välimeren pohjoispuolella. Faaraakoira on kotoisin Maltalta, joka on ollut vilkkaan laivaliikennöinnin kohde keskeisen sijaintinsa vuoksi. Rotu levisi pysyvästi Maltan ulkopuolelle vasta 1960-luvulla ja silloinkin vain muutaman yksilön voimin.

Kotimaassaan faaraakoira on kaikkia aistejaan hyödyntävä, louhikkoisillakin rinteillä jäniksen metsästyksen käytetty ajokoiria. Ankara ympäristö on hionut rodusta liioittelemattoman, ketterän ja kestävä. Koirien on pitänyt selvitä tuntienkin työskentelystä haastavassa maastossa kuumasta ja kuivasta ilmastosta ja pilkkopimeästä vuorokaudenajasta häiriintymättä. Faaraakoirat ovat alun perin toimineet myös hälyttävänä vahtikoirina, pitäneet tuhoeläimet pois piharakennuksista ja autta-
neet lampaiden siirtämisessä.

Faaraakoirien maailmanlaajuinen populaatio on melko pieni, ja erillisiä sukulinjoja voidaan katsoa olevan hyvin vähän. Rodun geenipooli on taustansa vuoksi todennäköisesti varsin ahdas, vaikkakin tieteelliseen näyttöön pohjaavia tutkimustuloksia vielä odotetaan. Faaraakoirat ovat toistaiseksi varsin terveitä, mutta rodussa voidaan havaita ensimmäisiä viitteitä mahdollisesti sukusiitos-
depression vaikutuksista – allergiat, herkkyydet ja erilaiset immunitietin ongelmat saattavat olla lisääntymässä.

Suomessa faaraakoirien ystäville on oma yhdistyksensä, Suomen faaraakoirat ja ibizanpodencot ry. Yhdistys toimii rotuyhdistyksenä, jonka tarkoituksena on kerätä kokoon rodusta kiinnostuneet ja sitä harrastavat ihmiset, tehdä rotua tunnetummaksi sekä tukea niin kasvattajia kuin harrastajia-
kin. Yhdistyksen alaisuudessa toimii jalostustoimikunta, jonka vastuulla on erityisesti tukea faaraakoirien jalostusta ja kasvatusta rotumääritelmän mukaiseksi niin käyttöominaisuuksiltaan kuin ulkonäöltäänkin.

Kiinnostus rotua kohtaan on ollut Suomessa varovaisessa kasvussa. Harrastajien keskuudessa vallitsee varsin avoin ilmapiiri, ja niin terveystuloksista kuin ongelmistakin voidaan keskustella avoimesti. Faaraakoirilta ei vaadita pakollisia terveystutkimuksia. Vuodesta 2018 Suomen faaraakoirat ja ibizanpodencot ry on suositellut jalostuskoirille vähintään neljää terveystutkimusta; virallinen lonkka- ja kyynärkuvaus, virallinen polvitutkimus ja virallinen silmätutkimus.

2. RODUN TAUSTA

Faaraokoiria on nimestään huolimatta Maltalta kotoisin oleva alkukantainen ajokoirarotu. Kevytrakenteisia, pystykorvaisia metsästyskoiria on esiintynyt Välimeren ympäristössä jo tuhansia vuosia, ja faaraokoiramaisia hahmoja on kuvattu metsästäjien mukana muinaisen Egyptin hautamaalauksissakin. Koiratyypin oletetaan levinneen foinikialaisten mukana, ja päätyneen siten myös tärkeänä purjehtijoiden välietappina ja kaupankäyntikeskuksena pidetyille Maltalle. Lähisukuisia rotuja ovat mm. espanjalaiset podencot, kuten kanarian- ja ibizanpodenco, sekä sisilialainen etnankoiria, joka erotettiin faaraokoirasta omaksi rodukseen vasta vuonna 1960. Kotimaassaan faaraokoiraa on käytetty ensisijaisesti kaniinien metsästykseen, josta tulee myös sen alkuperäinen nimi Kelb tal-Fenek eli kaniinikoira. Se toimii maataloilla kuitenkin myös hälyttävänä vahtikoirana ja jopa apuna pienten lammaslauemojen siirtämisessä. Faaraokoiria julistettiin Maltan kansalliskoiraroduksi vuonna 1978.

Faaraokoiria kuuluu FCI:n roturyhmään 5, pystykorvat ja alkukantaiset koirat, alaryhmään 6, alkukantaiset koirat. Rotumääritelmän vastuumaa on Iso-Britannia. Varsinaisista vinttikoirista poiketen se käyttää metsästäessään näköaistinsa lisäksi hyvin vahvasti myös haju- ja kuuloaistiaan. Faaraokoiria ei ole huippunopea vaan ensisijaisesti erittäin ketterä koira, onhan se tarkoitettu liikkumaan karujen saarten louhikoissa saaliinsa perässä.

Maltan ulkopuolella rotu on ensisijaisesti näyttely- ja seurakoiria, jonka kanssa osallistutaan aktiivisesti myös vinttikoirien rata- ja maastajuoksukokeisiin. Rotu ei ole jakautunut erillisiin linjoihin. Maltan lisäksi alkuperäisessä työssään kaniininmetsästäjänä sitä käytetään lähinnä Australiassa. Hollannissa faaraokoiria on käytetty pienimuotoisesti kettujen hävittämiseen osana riistanhoidollisia toimenpiteitä. Suomessa muutamaa yksilöä on käytetty metsästyksessä ajokoiran tapaan, ja yksittäinen koira on koulutettu myös noutamaan ammuttuja lintuja vedestä. Yhdysvalloissa joitakin faaraokoiria on käytetty myös paimennustesteissä.

Faaraokoiran maltillinen maailmanvalloitus alkoi vuosina 1963–1968, jolloin Englantiin tuotettiin kaikkiaan kaksitoista koiraa. Näitä koiria löytyy edelleen luultavasti jokaisen Maltan ulkopuolella kasvatetun koiran sukutaulusta. Vuonna 1971 Ruotsiin tuotiin Pohjoismaiden ensimmäinen faaraokoiria, Englannissa syntynyt narttu Merymut Nephtys, josta tuli rodun ensimmäinen muotovalio Euroopassa. Ensimmäinen pentue Ruotsissa syntyi vuonna 1974 Chassellis –kenneliin englantilais-tuonneille Twinley King Akh’naten ja Twinley Pupa, joista jälkimmäinen oli kuitenkin syntynyt Maltalla.

Suomeen ensimmäiset faaraokoirat tuotiin vuonna 1972, kun Marja Grönvall (kennel Dufas) toi Englannista uroksen Twinley Ta’Cini ja nartun Horapha Pakeewi. Näille koirille syntyi myös Suomen ensimmäinen faaraokoirapentue 10.1.1975. Toinen pentue samasta yhdistelmästä syntyi 4.4.1976, ja Horapha Pakeewi sai vielä kolmannen pentueen Englannintuontiuroksen Merymut Merenptah kanssa 24.3.1979. Ensimmäiset vuodet koiria tuotiin nimenomaan Englannista, Twinley- ja Merymut -kenneleistä, ja sittemmin varsin tiivis yhteistyö ruotsalaisten kasvattajien kanssa sai alkunsa vasta hieman myöhemmin. 70-luvun jälkeen pentuemäärä on hitaasti kasvanut huippuvuoteen 2020 asti.

Koiria on myöhemmin tuotu mm. Englannin ja Ruotsin lisäksi myös Yhdysvalloista, Norjasta, Virossa, Tsekin tasavallasta, Slovakiasta, Sloveniasta, Venäjältä sekä suoraan Maltalta uros Ta' Skonju Gabillot Tar-Rabat vuonna 2012.

Faaraokoiria kasvatetaan nykyään kaikilla mantereilla Antarktista lukuun ottamatta. Kansainvälisen yhteistyön jatkuvasti lisääntyessä ja helpottuessa ongelmaksi on kuitenkin muodostumassa tiettyjen yksittäisten koirien liikakäyttö myös laajemmin kuin yhden maan rajojen sisällä.

3. JÄRJESTÖORGANISAATIO JA SEN HISTORIA

Suomen faaraokoirat ry perustettiin 22.5.1983. Kerhon nimi muuttui Suomen faaraokoirat ja ibizanpodencot ry:ksi vuonna 2003. Yhdistys on Suomen Kennelliiton ja Varsinais-Suomen Kennelpiiri ry:n jäsen. Toiminta on maanlaajuista. Kerholla on 31.12.2022 ollut 77 pääjäsentä, 45 perhejäsentä ja 1 kunniapuheenjohtaja. 2000 -luvulla yhdistyksen jäsenmäärä on ollut laskussa.

Vuonna 2008 Suomen faaraokoirat ja ibizanpodencot ry muuttui rotukerhosta rotua harrastavaksi yhdistykseksi. Faaraokoiran rotujärjestönä toimii edelleen Suomen Vinttikoiraliitto ry.

1990-luvun puolivälistä yhdistys on järjestänyt satunnaisesti virallisia maastokokeita. Vuonna 2009 alettiin järjestää myös muihin kuin vinttikoiralajeihin keskittyviä harrastusleirejä. Yhdistys järjestää vuosittain erikoisnäyttelyn.

3.1 JALOSTUSTOIMIKUNTA

Faaraokoirien jalostustoimikuntana toimii Suomen faaraokoirat ja ibizanpodencot ry:n hallitus yhdessä työryhmän kanssa. Hallituksen sihteeri huolehtii rotukohtaisen postin vastaanottamisesta ja arkistoinnista, jalostustoimikunta postin mahdollisesta edelleen julkaisemisesta. Jalostustoimikunta huolehtii myös koiranjalostukseen liittyvien artikkeleiden toimittamisesta yhdistyksen lehteen, pentuvälityksen tiedoista, faaraokoirien terveystietojen keräämisestä, arkistoinnista ja julkaisusta sekä JTO:n päivittämisestä. Jalostustoimikunnan tehtäviin kuuluvat edelleen vapaamuotoisiin jalostustiedusteluihin vastaaminen ja pyydettyä jalostusneuvontaa.

Jalostustyöryhmään on pyritty saamaan neljä ihmistä, joista kaksi olisi faaraokoirien harrastajia tai kasvattajia ja kaksi ibizanpodencojen. Jäsenmäärää ei kuitenkaan ole rajoitettu, ja jalostustoimikunnan jäsenet voivat ehdottaa uusia jäseniä tarvittaessa. Yhdistyksellä on edustus myös Suomen Vinttikoiraliiton jalostustoimikunnassa.

4. RODUN NYKYTILANNE

4.1. POPULAATION RAKENNE JA JALOSTUSPOHJA

Taulukko 1: Vuositilasto – rekisteröinnit 2013 - 2022

	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Pennut (kotimaiset)	27	9	28	9	6	20	9	18	10	38
Tuonnit	2	2		3		4	5	1		2
Rekisteröinnit yht.	29	11	28	12	6	24	14	19	10	40
Pentueet	3	2	4	2	1	3	1	3	1	6
Pentuekoko	9,0	4,5	7,0	4,5	6,0	6,7	9	6	10	6,3
Kasvattajat	3	2	4	2	1	3	1	3	1	5
Jalostukseen käytetyt eri urokset										
- kaikki	3	2	4	2	1	3	1	3	1	6
- kotimaiset		1	3	1		1	1	2		4
- tuonnit				1				1		
- ulkomaiset	3	1	1		1	2			1	2
- keskimääräinen jalostuskäytön ikä	3v4kk	4v1kk	3v	6v	5v10kk	4v4kk	11v2kk	2v6kk	5v6kk	5v2kk
Jalostukseen käytetyt eri nartut										
- kaikki	3	2	4	2	1	3	1	3	1	6
- kotimaiset	2	1	1		1	2		2	1	5
- tuonnit	1	1	3	2		1	1	1		1
-keskimääräinen jalostuskäytön ikä	5v7kk	4v6kk	4v7kk	5v11kk	6v7kk	4v1kk	4v4kk	4v	4v3kk	4v3kk
Isoisät	5	4	8	4	2	5	2	6	2	10
Isoäidit	6	4	8	4	2	5	2	6	2	12
Sukusiitosprosentti	6,55 %	7,25 %	7,45 %	7,19 %	5,57 %	8,03 %	0,00 %	6,13 %	5 %	5,01 %

Faaraokoirien rekisteröintimäärät ovat vaihdelleet 2010-2020 -luvuilla 6 - 40 välillä. Rodun suosio on pysynyt tasaisena eikä rekisteröintimäärissä ole suurta muutosta tarkasteluvälillä. Tuontien määrä on hieman pienentynyt 2000-luvun alun huippuvuosista.

Jalostusurosten ja -narttujen keskimääräinen jalostuskäytön ikä on pysynyt yhtä poikkeusvuotta lukuunottamatta yhdistyksen jalostuskäytön suositusta, 3v. yläpuolella. Koiria käytetään pääsääntöisesti yli 4-vuotiaana jolloin suvun ja yksilön mahdolliset sairaudet ja muut ominaisuudet ovat paremmin tiedossa.

Sukusiitoksessa uros ja narttu ovat toisilleen läheisempää sukua kuin serkukset. Sukusiitosaste tai -prosentti on todennäköisyys sille, että satunnaisesti valittu geenipari sisältää geenistä kaksi samaa alleelia (versiota), jotka ovat molemmat peräisin samalta esivanhemmalta. Saman esivanhemman tietty alleeli on siis tullut koiralle sekä isän että emän kautta. Tällainen geenipari on homotsygoottinen ja identtinen. Ilman sukusiitosta suurin osa yksilöiden geenipareista on heterotsygoottisia, jolloin haitalliset, resessiiviset alleelit pysyvät vallitsevan, normaalin alleelin peittäminä.

Koiran sukusiitosaste on puolet sen vanhempien välisestä sukulaisuussuhteesta. Isä-tytär -parituksessa jälkeläisten sukusiitosaste on 25 %, puolisisarparituksessa 12,5 % ja serkusparituksessa 6,25 %. Sukusiitos vähentää heterotsygoottisten geeniparien osuutta jokaisessa sukupolvessa sukusiitosasteen verran, joten esimerkiksi puolisisarparituksessa jälkeläisten heterotsygotia vähenee 12,5 %. Myös todennäköisyys haitallisten resessiivisten ongelmien esiintuloon on puolisisarparituksessa 12,5 %.

Koirilla on rotuja muodostettaessa käytetty runsaasti sukusiitosta. Sukusiitoksella pyritään tuottamaan tasalaatuisia ja periyttämismuutoksia eläimiä. Jos huonot alleelit esiintyvät kaksinkertaisina sukusiitoksen ansiosta, niin mikseivät hyvätkin. Toisaalta sukusiitettynä eläin siirtää vain puolet perimästään jälkeläisilleen, jolloin edulliset homotsygoottiset alleeliyhdistelmät purkautuvat. Lisäksi jokainen yksilö kantaa perimässään useita haitallisia alleleja, joiden todennäköisyys tulla esiin jälkeläisissä kasvaa sukusiitoksen myötä, joten turvallisia sukusiitosyhdistelmiä ei ole.

Tutkimuksissa on todettu sukusiitoksen haittavaikutusten alkavan näkyä eläimen sukusiitosasteen ylittäessä 10 %. Silloin todennäköisyys hedelmällisyyden ja elinvoiman heikkenemiseen kasvaa, ja nähdään esimerkiksi lisääntymisvaikeuksia, pentukuolleisuuden nousua, pentujen epämuodostumia, vastustuskyvyn heikkenemistä sekä tulehdusalttiutta. Ilmiötä kutsutaan sukusiitostaantumaksi. Jos sukusiitosaste kasvaa hitaasti monen sukupolven aikana, haitat ovat pienemmät kuin nopeassa sukusiitoksessa eli lähisukulaisten yhdistämisessä.

Sukusiitosasteen suuruus riippuu laskennassa mukana olevien sukupolvien määrästä, joten vain sellaisia sukusiitosasteita voi verrata keskenään, jotka on laskettu tismalleen saman taustainfon perusteella. Jalostuksessa suositellaan neljän-viiden sukupolven perusteella lasketun sukusiitosasteen pitämistä alle 6,25 %.

(lähde: Kennelliiton verkkosivujen jalostusaiheisten artikkeleiden arkisto)

Faaraakoirapentueiden keskimääräinen sukusiitosprosentti on viime vuosina ollut nousujohteinen, ja on jo ylittänyt serkusparitusta vastaavan tason 6,25 %. Kennelliiton jalostustietokannan antamat sukusiitosprosentit antavat sukusiitosprosentista todellista varovaisemman arvion, sillä jalostukseen on käytetty kohtuullisen paljon ulkomaisia uroksia sekä tuontikoiria, joiden sukutaulut eivät ole jalostustietokannassa täydellisiä. Lisäksi faaraakoirien taustalla on muutamia koiria, jotka on merkitty jalostustietokantaan esim. kahden eri maan rekisterinumerolla, ja tällainen koira voi näkyä sukutaulussa kahtena eri yksilönä. Rodun sukusiitosaste on melko korkea. Yksilöiden kohdalla se voi mahdollisesti näkyä sukupuolivietin hiipumisena ja lisääntyneenä riskinä autoimmuunisa-rauksien syntyyn.

Faaraakoirien keskimääräinen pentuekoko on tällä hetkellä 6,2 pentua / pentue. Ihannetilanteessa koirista käytettäisiinkin jalostukseen 33%. Faaraakoirissa lisääntyvien koirien osuus koko populaatiosta jää selvästi pienemmäksi. Vuosittaista pentuemäärää ei kannattane juuri nostaakaan, sillä rotu ei sovi kaikille, ja jo nyt nuoria koiria palautuu kasvattajille jonkin verran sellaisten ”pitovaikeuksien” vuoksi, jotka johtuvat ensisijaisesti vain rodun aktiivisuudesta ja vilkkaudesta. Toisaalta sitä tärkeämpää olisikin koirien jalostuskäyttö siten, että mahdollisimman harvaa yksilöä käytettäisiin jalostukseen useammin kuin kerran.

Taulukko 2: Vuosina 2013– 2022 jalostukseen runsaimmin käytetyt 15 urosta

			vuosina 2013-2022			Toisessa polvessa		Yhteensä	
uros	Synt.	pentueita	pentuja	%-osuus	kumulat. %	Pentueita	Pentuja	Pentueita	Pentuja
Northgate's Storm In A Teacup (Bazinga A Storm Of Words x Northgate's Poetry In Motions)	2017 Suomi	2	17	9,77%	10%	1	7	2	17
Red Calluna's Jungle Drum (Alex Flaming Storm x Bazinga A Song Of Ice And Fire)	2017 Suomi	1	11	6,32%	16%	0	0	1	11
Osiris Supermans Qryptonite (Sovrin Superman x Osiris Don't Trifle With Me)	2020 Kanada	1	10	5,75%	22%	0	0	1	10
Reedly Road Enjoy The Silence (Farao Anubis Ikaros x Siphra's Carisma To RR)	2008 Venäjä	1	10	5,75%	28%	2	8	1	10
Siphra's King Of Hearts (Anubis'horus Of Ghazzi-Isis x Mag-icway's Min For Siphra)	2005 Suomi	1	9	5,17%	33%	4	15	3	16

Farao Anubis Luxor (Caletto Falkenhoff Radeberger x Farao Anubis Hallam Kahira)	2018 Ruotsi	1	9	5,17%	38%	0	0	1	9
Enigma Snow Storm (Bazing A Storm Of Words x Enigma Ruby Red Sparkles)	2016 Ruotsi	1	8	4,60%	43%	0	0	1	8
Northgate's Prince Charming (Reedly Road Globet- rotter x orthgate's I Want It All)	2013 Suomi	1	8	4,60%	47%	0	0	1	8
Northgate's Qing Of The North (Northgate's Absolutely Fab x Shalimar Mia Affirmed)	2013 Suomi	1	8	4,60%	52%	2	11	1	8
Reedly Road Globe- trotter (Antefa's Pharaoh x Farao Anubis Fariba On Reedly Road)	2009 Venäjä	1	8	4,60%	56%	2	13	1	8
Alex Flaming Storm (Reedly Road Anjoy The Silence x Enigma Star Quest)	2012 Ruotsi	1	7	4,02%	60%	4	21	1	7
Rhodepark Star At Enigma (Enigma On Stage x Lahej Suntorri Star)	2008 Australia	1	7	4,02%	64%	1	1	1	7
Vaskurs Black Beard Qonjackson (Vaskurs Idefix Qiwison x Northgate's Kalahari Queen)	2013 Ruotsi	1	7	4,02%	68%	0	0	1	7
Northgate's Forever N Ever (Xo Ez x Northgate's Midsummer Night)	2008 Suomi	1	7	4,02%	72%	4	22	1	7
Northgate's Abso- lutely Fab (Antefa's Pharaoh x Siphra's Sentimental Lady)	2004 Suomi	1	6	3,45%	76%	1	8	1	6

Taulukko 3: Vuosina 2013–2022 jalostukseen runsaimmin käytetyt 15 narttua

		Vuosina 2013-2022			Toisessa sukupolvessa		Yhteensä	
narttu	Synt.	Pentueita	Pentuja	%-osuus	Pentueita	Pentuja	Pentueita	Pentuja
Vaskurs Letty Ortiz Qiwidotter (Faouziah's Faramir x Northgate's Kalahari Queen)	2015 Ruotsi	2	19	10,92%	1	7	2	19
Northgate's Northside Special (Northgate's Dom Perignon x Shalimar Mia Affirmed)	2011 Suomi	2	14	8,05%	0	0	2	14
Evita Of Siphra Arsinoe (Mesmerizing Manhattan Of Arsinoe x Brigitte Bardot Arsinoe)	2015 Slovenia	2	13	7,47%	0	0	2	13
NCMs All That Glitters Is Gold At Northgate (Shema's Mia Mystic Warrior x Northgate's Koh-I-Noor)	2016 Yhdysvallat	2	12	6,90%	0	0	2	12
Jataburu Sand Dog Shaula (Northgate's Forever N Ever x Tefnut-Bastet Gintariniai Namai)	2012 Viro	2	12	6,90%	1	4	2	12
Sawhorse's Party Animal (Siphra's Revival x Sawhorse's Private Dancer)	2009 Suomi	1	10	5,75%	0	0	1	10
Heidi Sotis Afrodita Tal Grotto (Qaxxuri IC-Champion x Qaxxuri L-Artista)	2011 Venäjä	1	9	5,17%	0	0	1	9
Northgate's Something To Talk About (Bazinga A Storm Of Swords x Northgate's Poetry In Motion)	2017 Suomi	1	9	5,17 %	0	0	1	9
Red Calluna's Cherry In The Air (Alex Flaming Storm x Bazinga A Song Of Ice And Fire)	2017 Suomi	1	8	4,60%	0	0	1	8
Onnentuojaan Aavatuuli (Northgate's Forever N Ever x Siphra's Sweet Amber)	2013 Suomi	1	8	4,60%	2	11	1	8
Northgate's I Want It All (Siphra's Partner In Crime x Northgate's Northern Lights)	2009 Suomi	1	8	4,60%	2	13	1	8

Siphra's Sweet Amber (Siphra's King Of Hearts x Siphra's Gypsy Eyes)	2007 Suomi	1	7	4,02%	1	8	2	13
Black Eagle's Ice Lolly (Eneas Shemiel Tal Sannat x Black Eagle's Diva In North)	2010 Suomi	1	7	4,02%	0	0	1	7
Bazinga A Song Of Ice And Fire (Antefa's Ultimatum x Mezmerizing Made In Heaven)	2013 Norja	1	7	4,02%	4	21	1	7
Shalimar Mia Affirmed (Churuka Mia Evan Elpus Of Hallam x Shalimar Wind Mia Neon Moon)	2008 Yhdys- vallat	1	6	3,45%	5	24	2	12

Vuosina 2013-2022 on käytetty jalostukseen kaikkiaan 25 urosta ja 21 narttua. Suomen faaraakoirapopulaation pieni koko ja tiivis sukulaisuus tulee varsin hyvin ilmi taulukoista, joissa esitellään 15 käytetyintä urosta ja narttua: suurin osa koirista on täys- tai puolisisaruksia, tai suoraan alenevassa polvessa sukua toisilleen. Kyseisenä ajanjaksona 9 urosta on tuottanut 50% pennuista.

Vuosina 2013–2022 faaraakoirapentuja on rekisteröity 174, joten 4 vuoden aikana rekisteröitiin keskimäärin 69,6 pentua. Suositus jälkeläisten maksimimäärälle on 5% laskettuna 4 vuoden rekisteröintimäärästä, eli 3,5 pentua. Yhden faaraakoiran jalostuskäytön suositusraja ylittyy siis jo yhdessä pentueessa, mikä edelleen tukee ajatusta siitä, että kunkin jalostukseen käytettävän yksilön tulisi saada vain yksi pentue.

Toisessa sukupolvessa monimuotoisuutta turvaava rajoitus on 10 % neljän vuoden rekisteröinneistä, eli seitsemän pentua. Vuosina 2013–2022 eniten jalostukseen käytettyjen faaraakoirien kohdalla tämä ylittyy seitsemällä uroksella ja viidellä nartulla. Suurin ylitys suositeltuun toisen sukupolven pentumäärään on yli kolminkertainen.

Suomessa koirien jalostuskäyttö on kuitenkin viime vuosina ollut vielä varsin maltillista kansainväliseen tasoon verrattuna. On melko harvinaista, mutta ei valitettavasti kuitenkaan ainutlaatuista, että faaraakoirauroksella on kymmenkuntakin pentuetta. Tällainen matadorjalostus vaikuttaa väistämättä myös Suomen populaatioon viimeistään muutaman sukupolven kuluttua.

Täysin erisukuisia koiria on hyvin vaikeaa löytää, sillä koirien vienti ja tuonti Yhdysvaltojen, Ruotsin ja Suomen välillä on ollut varsin vilkasta. Eniten eroavuuksia Suomen sukulinjoihin lienee Yhdysvaltojen ja Iso-Britannian populaatioissa, mutta joka tapauksessa lähes kaikkien koirien taustalta löytyvät samat Maltalta 1960-luvulla Iso-Britanniaan viedyt koirat. Nämä alkuperäiset maltalaiskoirat löytyvät vuonna 2022 sukutauluista n. 15 sukupolven takaa. Yksittäisiä koiria on tuotu Maltalta muihin maihin, mutta näiden tuontien käyttö on ollut vähäistä. Alkuperämaan tuontien yhteydessä

on kuitenkin huomattava, että rotu on ollut pienellä saarella maantieteellisesti melko eristäytyneenä ilmeisesti satoja vuosia, ja näin ollen Maltan populaatio voi itsessään olla myös melko sisäsiitoinen.

Faaraakoirien jalostuspohjaa kaventavat merkittävästi sekä yksittäisten koirien että linjojen liian runsas jalostuskäyttö. Lisäksi rodun maailmanlaajuisesti pienen lukumäärän vuoksi voimakkaasti eriytyneitä sukulinjoja ei juuri ole.

Taulukko 4: Rekisteröintimäärät Pohjoismaissa ja Iso-Britanniassa 2013 - 2022

Maa	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Suomi	40	10	19	14	24	6	12	28	11	29
Ruotsi	33	1	21	30	39	20	6	20	11	21
Norja	10	7	1	5	12	10	8	11	11	8
Tanska	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Iso-Britannia	27	13	4	15	54	32	29	33	29	22

Faaraakoira on pienilukuinen rotu, jota rekisteröidään Suomen lisäksi koko Euroopassa lähinnä Ruotsissa ja Iso-Britanniassa. Lukumäärän kannalta katsottuna rodun valtamaa on Yhdysvallat, jossa faaraakoiria rekisteröidään vuosittain satakunta. Venäjällä rodun suosio oli 2000 -luvulle tultaessa varovaisessa kasvussa ja nyt rekisteröintimäärät ovat samalla tasolla Yhdysvaltojen kanssa. Faaraakoiria kasvatetaan myös mm. Australiassa, jossa rekisteröintimäärät ovat samaa luokkaa Iso-Britannian kanssa. Alkuperämaassa Maltalla koirien lukumäärää on mahdotonta arvioida, sillä suurinta osaa metsästyskoirista ei rekisteröidä.

4.1.1 MyDogDNA

MyDogDNA -kartoituksella faaraakoirien perimän monimuotoisuustilanteesta tehty analyysi perustuu 28 kotimaisen koiran otantaan. Testattujen kotimaisten faaraakoirien perinnöllistä monimuotoisuutta kuvaava eriperintäisyys- eli heterotsygotia-aste on keskimäärin 30,2 %. Toisin sanoen, keskimääräisellä faaraakoiralla 30,2 % testatuista perimän kohdista on heterotsygoottisia ja 69,8 % homotsygoottisia. Suomalaisten faaraakoirien eri yksilöillä heterotsygotia-aste vaihtelee välillä 24,1 % - 34,2 %. Yhdysvaltalaisien 19 testatun faaraakoiran keskimääräinen heterotsygotia-aste on 26,6 % vaihteluvälin ollessa 19,9 – 33,0 %. MyDogDNA -analyysillä testatun otoksen perusteella faaraakoirien perinnöllinen monimuotoisuusaste näyttäisi olevan jonkin verran matalammalla tasolla, kuin MyDogDNA -kartoituksella tutkituilla roduilla keskimäärin.

4.2 LUONNE JA KÄYTTÄYTYMINEN SEKÄ KÄYTTÖOMINAISUUDET

4.2.1 ROTUMÄÄRITELMÄN MAININNAT LUONTEESTA JA KÄYTTÄYTYMISESTÄ SEKÄ RODUN TARKOITUKSESTA

Faaraokoiran rotumääritelmä kuvaa rodun käyttötarkoitusta seuraavasti: ”Faaraokoiria on tarkkavainen ja kiihkeä, haju- ja näköaistinsa avulla metsästävä koira. Se käyttää huomattavassa määrin myös kuuloaan työskennellessään lähellä saalista.” Käyttäytymistä ja luonnetta kuvataan rotumääritelmässä sanoilla ”valpas, älykäs, ystävällinen, kiintyvä ja leikkisä.” Hylkäävät virheet: vihaisuus tai liiallinen arkuus tai selvästi epänormaali käyttäytyminen.

4.2.2 LUONNE JA KÄYTTÄYTYMINEN PÄIVITTÄISTILANTEISSA

Rotumääritelmän kuvaus kiihkeästä, älykkästä ja leikkisästä koirasta kuvaa erinomaisesti rodun yksilöitä myös arkielämässä. Aktiivinen luonne ja erityisesti nuorten koirien suuri tekemisen tarve tulee usein uusille omistajille yllätyksenä, varoitteista huolimatta. Lisäksi faaraokoiran itsenäinen luonne yhdistettynä rodulle tyypilliseen suureen riistaviettiin voi koulutuksesta huolimatta aiheuttaa ongelmia irtipidon kanssa. Vuosittain vähintään yksi koira ehtiikin kadota omistajansa näköpiiristä huolestumiseen asti. Suuri osa näistäkin karkulaisista palaa kuitenkin kotiinsa omin neuvoin ennen suuretsintöjä – kunhan eivät joudu onnettomuuteen. Tämä taipumus omatoimiseen seikkailamiseen yhdistettynä faaraokoiran suureen liikunnan tarpeeseen voi muodostua ongelmaksi erityisesti kaupungissa asuvalle omistajalle. Faaraokoiria ei aina ole kaikkein toimivin koirapuistokoiria. Urokset eivät useinkaan tule toimeen vieraiden samaa sukupuolta olevien kanssa, ja nartutkin ovat leikkiessään niin rajuotteisia, että aremmat koirat jäävät jalkoihin.

Nuorille faaraokoirille tulee usein melko voimakas ”mörköikä”, jolloin ne säikkyvät mitättömiäkin asioita, kuten tutun reitin varrella olevaa postilaatikkoa. Usein koirien reagoiminen myös uusiin asioihin muuttuu suhteettomankin epävarmaksi, eikä esimerkiksi näyttelyssä tuomaria dramaattisesti väistelevä junioriluokan koira ole ainutlaatuinen näky – joskin juuri näyttelyissä tätä käytöstä näkee aina vain vähemmän, mahdollisesti koirien luonteen tasoittumisen tai vain paremman näyttelyharjoittelun ansiosta. Tavallisesti faaraokoiran omistajalta ei kuitenkaan vaadita mitään ongelma-koirakouluttajan taitoja, rauhallisuus ja lievä välinpitämättömyyskin juniorin temppuilua kohtaan riittää useimmiten luotsaamaan koirat tasaisemmiksi aikuisiksi. Yksilöt, joiden hermorakenteissa on puutteita, arastelevat tai muuten oireilevat jo selvästi nuorempina, alle puolivuotiaina, eikä niiden käyttäytymistä tule sekoittaa nuoren koiran ohimenevään ylidramatisointiin. Tällaisten vakavammin oireilevien koirien kanssa on tarvittu usein siedättämistä ja muuta määrätietoista koulutusta, joskus ammattilaisen ohjauksessa. Näitä yksilöitä ei tule käyttää jalostukseen.

Suomen faaraokoirat ja ibizanpodencot ry:n jäsenille vuonna 2023 lähetetyssä terveystieteessä esitettiin kysymyksiä myös faaraokoirien luonteista. Vastauksia saatiin 46 yksilöstä mikä vastaa noin kahdeksasosaa (12%) vuosina 2013-2022 rekisteröidyistä faaraokoirista. Kysely oli muotoiltu niin, että omistaja voi valita luetelluista luonneominaisuuksista kaikki haluamansa rastittamalla ne.

Terveystieteeseen vastanneista kolme neljäsosaa, eli 39 vastaajaa oli tyytyväinen faaraokoiransa luonteeseen.

Faaraakoirat ovat tänä päivänä avoimempia ja rohkeampia kuin vielä 1990-luvun alkupuolella. Eri-tasoista arastelevaa käytöstä esiintyy kuitenkin edelleen. Arkakin faaraakoira kuitenkin tyypillisesti väistää uhkaavaksi kokemaansa tilannetta. Tuontikoirien ja harrastajien kokemusten perusteella arvioituna faaraakoirien luonteissa ei ole merkittäviä eroja eri maissa.

Suomen Faaraakoirat ja Ibizanpodencot ry:n jalostussuosituksissa esitetään, että ”luonteeltaan jalostukseen käytettävien koirien tulee olla moitteettomia, ne eivät saa osoittaa arkuutta tai ag-gressiivisuutta.” Vaatimuksia luonteen testaamiselle ei kuitenkaan ole esitetty, vaan luonteen moit-teettomuus ja rodunomaisuus on jätetty kasvattajien oman harkinnan varaan. 6 faaraakoira on luonnetestattu vuosina 2013 - 2022, joista yhden suoritus on keskeytetty. Rodulle ei ole laadittu luonnetestin ihanneprofiilia, ja otannan pienen koon vuoksi testikäynnit eivät anna luotettavaa ku-vaa koko populaatiosta. Tulosten jakautuminen erityisesti hermorakenteen (80% koirista hieman rauhattomia), temperamentin (80% koirista asteikolla vilkas – erittäin vilkas) sekä luoksepäästävyyy-den (100% koirista luoksepäästäviä, useimmat pidättyväisiä vieraita kohtaan) osalta kuvaavat rotua kokonaisuutena kuitenkin kohtuullisen hyvin.

Taulukko 5: Faaraakoirien luonnetestipisteiden jakautuminen vuosina 2013–2022.

Pisteet	+ 3	+ 2	+ 1	- 1	- 2	- 3
Toimintakyky	Suuri	Hyvä	+1a kohtuullinen +1b kohtuullisen pieni 80 %	Pieni 20 %	Riittämätön	Toimintakyvytön
Terävyys	Kohtuullinen ilman jäljelle jäävää hyökkäys-halua 20 %	Suuri ilman jäljelle jäävää hyökkäys-halua	+1a Pieni ilman jäljelle jäävää hyökkäys-halua +1b Koira, joka ei osoita lainkaan terävyyttä 80 %	Pieni jäljelle jäävin hyökkäys-haluin	Kohtuullinen jäljelle jäävin hyökkäys-haluin	Suuri jäljelle jäävin hyökkäys-haluin
Puolustushalu	Kohtuullinen, hillitty 40 %	Suuri, hillitty	Pieni 40 %	Haluton 20 %	Erittäin suuri	Hillitsemätön
Taisteluhalu	Suuri	2a Kohtuullinen 2b Kohtuullisen pieni 80 %	Erittäin suuri	Pieni 20 %	Riittämätön	Haluton
Hermorakenne	Tasapainoinen ja varma	Tasapainoinen	+1a Hieman rauhaton +1b Hermostunein pyrkimyk-sin 80 %	Vähänhermostu-nut 20 %	Hermostunut	Erittäinhermos-tunut
Temperamentti	Vilkas 40 %	Kohtuullisen vilkas 20 %	Erittäin vilkas 40 %	-1a Häiritsevän vilkas -1b Hieman välin-pitämätön -1c Impulsiivinen	Välinpitämätön	Apaattinen

Kovuus	Kohtuullisenkova	Kova	Hiemanpehmeä	Erittäinkova	Pehmeä	Erittäinpehmeä
			100 %			
Luoksepäästävyys	Hyväntahtoinen, luoksepäästävä, avoin	+2a Luoksepäästävä, aavistuksen pidättyväinen +2b Luoksepäästävä, hieman pidättyväinen	Mielistelevä	-1a Selvästi pidättyväinen, ei yritä purra -1b Selvästi pidättyväinen, yrittää purra	Hyökkäävä	Salakavala
	60 %	40 %				
Laukausvarmuus	+++ Laukausvarma	++ Laukauskokematon	+ Paukkuärtyisiä	-Laukausaltis		---Laukausarka
	80 %	20 %				

Suomen faaraokoirat ja ibizanpodencot ry teki faaraokoirille käyttäytymisen jalostustarkastukseen oman ihanneprofiilin, joka hyväksyttiin Suomen Kennelliitossa vuonna 2022. Keväällä 2023 järjestettiin käyttäytymisen jalostustarkastus, johon osallistui 5 faaraokoiraa. Kaikki testatut koirat läpäisivät tarkastuksen.

4.2.3 KÄYTTÖ- JA KOEOMINAISUUDET

Faaraokoirat on ensisijaisesti ketterä ja varmajalkainen, louhikoissa kaniinia ajava koirat. Metsästettäessä faaraokoiria käytetään tyypillisesti yhden uroksen ja yhden tai kahden nartun laumoina, joista käytetään nimitystä *mizzegwin*. Sana tarkoittaa myös avioparia ja kuvaa hyvin koirien muodostaman tiimin pysyvyyttä. Toisilleen vieraita koiria tai useampia uroksia ei ole tapana yhdistää metsästystilanteessa. Koirien on oltava tarkkaavaisia, kestäviä, nopeita ja ketteriä. Ne etsivät kaniinin, ajavat sen liikkeelle ja pyrkivät tarttumaan siihen ja tappamaan sen. Koirat tekevät ajaessaan yhteistyötä, pyrkivät ennakoimaan saaliin liikkeitä ja varmistamaan ja katkaisemaan pakotien myös äkkiä kääntyvältä kaniinilta. Mikäli kaniini kuitenkin pääsee livahtamaan koloonsa, metsästäjät peittävät kaikki löytämänsä luolaston suuaukot verkoilla ja laskevat kulkusella varustetun fretin luolaan ajamaan kaniinin taas ulos, jolloin se takertuu verkkoihin ja lähin koirat ravistaa sen hengiltä. Metsästys tapahtuu erityisesti kesällä hämärän aikaan tai jopa yöllä, jolloin sen kulkua voi seurata faaraokoiran tunnusomaisen ajohaukun, *kurrieran*, perusteella. Vaikka varsinainen tarve metsästämiselle on Maltalla vähentynyt, faaraokoiria käytetään saarilla edelleen myös alkuperäistyytönsä.

Tiheä metsäinen maasto ja rodun tarttuva, saaliin tappamiseen pyrkivä metsästystapa eivät suosi faaraokoiran rodunomaista metsästyskäyttöä Suomessa, vaikka muutamia yksilöitä siinä käytössä onkin hyödynnetty ajokoiran tapaan. Useimmat faaraokoirat ajavat kuitenkin mielellään viehettä, erityisesti maastoissa, ja maastajuoksukokeet ovatkin hyvä tapa tarjota koiralle mahdollisuus tyydyttää tarvetta rodunomaiseen käyttäytymiseen, vaikka alkuperäiskäytöstä poiketen työpari vaihtuukin arvonnasta johon joka lähtöön. Harrastajien keskuudessa on myös keskusteltu mahdollisuudesta käyttää faaraokoiria ns. citykaniongelman kurissapitoon, mutta käytännön toteutus on arvioitu mahdottomaksi kanien elinalueiden tiheään liikenteen ja kovavauhtisille koirille usein vaarallisen pohjan vuoksi.

Useimmat faaraokoirat pitävät myös jäljestämisestä sekä agilitysta. Molemmat harrastuslajit tarjoavat mahdollisuuden hyödyntää samoja ominaisuuksia, joita faaraokoiralta on metsästyskäytösäkin vaadittu.

Faaraokoirien kanssa osallistutaan ensisijaisesti näyttelyihin sekä ratajuoksu- ja maastajuoksukeisiin, mutta muutama koira on osallistunut myös virallisiin agility- ja rallytokokilpailuihin sekä noseworkiin. Faaraokoirien kanssa treenataan myös TOKO:a, mutta koekäyntejä ei Suomessa toistaiseksi ole. Rodussa on useita kaksois- ja kolmoisvalioita.

Taulukko 6: Kokeisiin osallistuneiden koirien lukumäärä 2013 – 2022

Laji	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Maastajuoksut	18	18	11	21	20	24	21	40	20	21
Ratajuoksut	5	7	8	13	8	8	13	11	9	8
Agility										1
Rallytoko			1			1	1			
Nosework		1								
Luonnetesti		1			1	1		1	2	

Faaraokoiran luonne on näyttelyarvosteluissa tavallisesti arvosteltu positiiviseen sävyyn, sillä pidettyäisyydestään huolimatta tyypillinen faaraokoira on perusluonteeltaan kuitenkin utelias ja ystävällinen. Tyypillisesti EVA:n saa nuori, kokematon koira, joka väistelee tuomaria hyvinkin dramaattisen näköisesti. Yksittäisiä koiria on myös hylätty näyttelyssä.

Taulukko 7: EVA:t ja HYL:t näyttelyissä vuosina 2013 – 2022

Vuosi	Näyttelykäyntien lkm	EVA (kpl)	HYL (kpl)
2022	247	0	0
2021	166	1	0
2020	98	1	0
2019	286	2	0
2018	336	2	0

2017	357	0	0
2016	360	1	1
2015	342	1	1
2014	379	0	0
2013	321	2	0

4.2.4 KOTIKÄYTTÄYTYMINEN JA LISÄÄNTYMINEN

Faaraakoiranarttujen juoksut alkavat tavallisesti melko myöhään, yli vuoden tai lähes kahden vuoden iässä. Vasta yli 2-vuotiaana ensimmäiset juoksunsa aloittaneet nartut eivät myöskään ole mitenkään poikkeuksellisia. Juoksuaikojen väliin jää useimmilla yksilöillä 6–8 kk. Astuminen tapahtuu tavallisesti luonnollisesti. Faaraakoiranarttu on tyypillisesti tunnollinen emo, joka hoitaa pentunsa huolellisesti ja osallistuisi mielellään perheen muidenkin narttujen pentujen hoitoon, jos se vain sallitaan.

Vuoden 2023 terveystarkastukseen ei ilmoitettu yhtenkään koiran kärsivän eroahdistuksesta, mutta ongelmaa tiedetään esiintyneen myös muutamalla sellaisella yksilöllä, jotka eivät ole kyselyyn vastanneet. Lievimmillään oireilu on ollut haukkumista ja ulvomista, pahimmillaan yksittäinen koira on tämän lisäksi paitsi tuhonnut asuntoa ja ulostanut, myös vahingoittanut toistuvasti itseään yrittäessään päästä omistajansa perään. Eroahdistunutta koiraa ei saa käyttää jalostukseen.

Kennelliiton jalostustietokannan tietojen mukaan 8 faaraakoiraa on lopetettu käytös- tai käyttäytymishäiriöiden vuoksi.

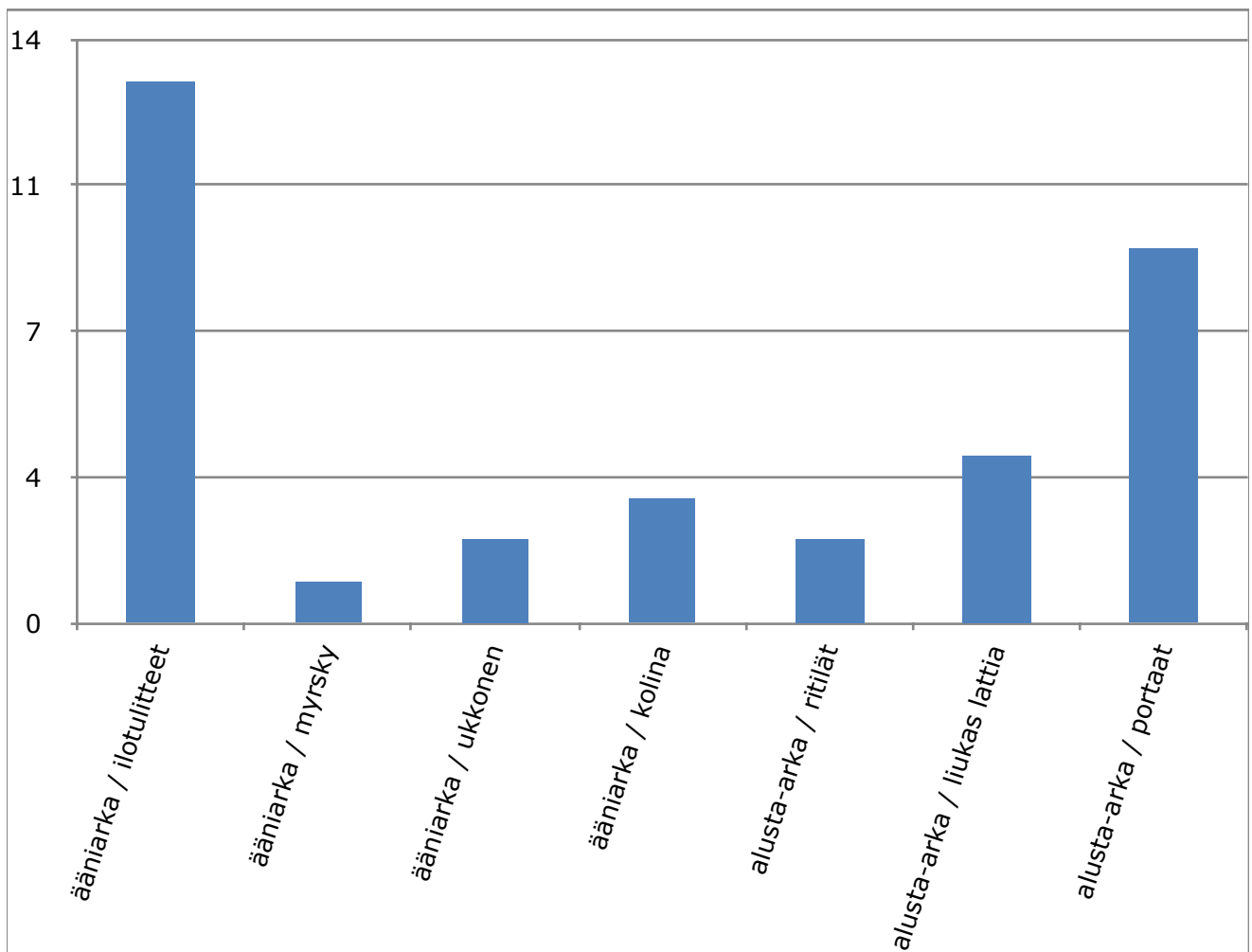
Tyypillinen faaraakoira suhtautuu vieraisiin ihmisiin ystävällisesti mutta pidättyvästi, sekä terveystarkastukseen, että luonnetestitulosten mukaan. Uusimpaan terveystarkastukseen vastanneista 7 yksilöä on joskus aggressiivinen vieraita ihmisiä kohtaan ja 15 yksilöä harvoin aggressiivinen vieraita ihmisiä kohtaan. Vuoden 2023 terveystarkastuksen mukaan aggressiivinen vieraita koiria kohtaan (eri sukupuolta) on 3 yksilöä usein, 10 joskus ja 15 harvoin. Aggressiivinen vieraita koiria kohtaan (samaa sukupuolta) on 2 yksilöä usein, 11 joskus ja 17 harvoin.

Varsin moni faaraakoira on taipuvainen ainakin kokeilemaan vastaantuleville vieraille koirille haukkumista hihnassa ollessaan. Usein tämä käytös kumpuaa epävarmuudesta, mutta yleisesti ottaen varsinkaan faaraakoiraurosten ei oleteta tulevan automaattisesti toimeen vieraiden urosten kanssa. Tutut koirat voivat olla täysin eri asia, eikä ongelmitta useamman leikkaamattoman uroskoiran kanssa asuva faaraakoiraurous ole mikään harvinaisuus.

Taulukko 8: Suhtautuminen toisiin koiriin ja ihmisiin (Terveyskysely 2023)

TILANNE	AINA	USEIN	JOSKUS	HARVOIN	EI KOS- KAAN	EI KOKEMUSTA TILANTEESTA
Avoin vieraita ihmisiä kohtaan	18	16	7	4	1	0
Avoin vieraita koiria kohtaan (eri sukupuoli)	12	22	8	2	2	0
Avoin vieraita koiria kohtaan (sama sukupuoli)	8	20	12	3	3	0
Avoin tuttuja ihmisiä kohtaan	38	8	0	0	0	0
Pidättyväinen vieraita ihmisiä kohtaan	4	8	15	12	7	0
Pidättyväinen vieraita koiria kohtaan (eri sukupuoli)	2	4	21	11	7	1
Pidättyväinen vieraita koiria kohtaan (sama sukupuoli)	2	4	20	13	6	1
Pidättyväinen tuttuja ihmisiä kohtaan	0	0	6	21	19	0
Aggressiivinen vieraita ihmisiä kohtaan	0	0	7	15	24	0
Aggressiivinen vieraita koiria kohtaan (eri sukupuoli)	0	3	10	15	17	1
Aggressiivinen vieraita koiria kohtaan (sama sukupuoli)	0	2	11	17	15	1
Aggressiivinen tuttuja ihmisiä kohtaan	0	0	4	17	25	0
Pelokas viereitä ihmisiä kohtaan	1	2	8	19	16	0
Pelokas vieraita koiria kohtaan (eri sukupuoli)	0	1	7	20	15	3
Pelokas vieraita koiria kohtaan (sama sukupuoli)	0	1	7	20	15	3
Pelokas tuttuja ihmisiä kohtaan	0	0	4	18	24	0

Kuva 1: Faaraokoirien arkuuden jakautuminen (Terveyskysely 2023)

Huomattava osa terveyskyselyyn vastanneista omistajista kuvaa faaraokoiransa kärsivän jonkinlaisista peloista tai arkuudesta. Suurin ongelma rodussa on ääniarkuus, sillä noin kolmannes koirista (15 kpl) oli omistajiensa mielestä ääni- tai paukkuarka. Arjessa ääniarka koira voi reagoida esimerkiksi ukonilmaan, ilotulitukseen tai läheisen rakennustyömaan ääniin. Lievimmin ääniä arastelevat yksilöt oireilevat melko lievällä stressikäyttäytymisellä, mutta pahimmassa tapauksessa koira menee paniikkiin tai muuttuu täysin toimintakyvyttömäksi jo melko vaimeistakin äänistä.

Ikääntymiseen liittyvät käytöshäiriöt eivät ole tyypillisiä faaraokoirille. Älykkäänä koirana veteraanikäinen faaraokoiri on toki jo oppinut, kuinka paljon voi vapauksia perheessään ottaa. Dementiaoireita tms. ei tavallisesti kuitenkaan esiinny, mikä voi osin johtua myös huomattavan korkeaan ikään yltäneiden koirien maltillisesta lukumäärästä.

Faaraokoirilla ei esiinny sellaisia rakenteellisia seikkoja, jotka vaikuttaisivat koiran käyttäytymiseen. Sairauksista aiheutuva stressi voi kuitenkin pahentaa käytöshäiriöitä.

4.2.5 YHTEENVETO RODUN KÄYTTÄYTYMISEN JA LUONTEEN KESKEISIMMISTÄ ONGELMAKOHDISTA SEKÄ NIIDEN KORJAAMISESTA

Vaikka faaraokoira on ensisijaisesti seurakoira, siitä ei ole haluttukaan saada äärimmäisen avointa ”kaikkien kaveria”, vaan tietyn pidättyvyyden, omanarvontuntoisuuden ja herkkyydenkin on katsottu olevan osa rodun viehätystä. Faaraokoirissa esiintyy kuitenkin hillityn pidättyvyyden lisäksi myös sekä epävarmuutta että suoranaista arkuutta, ja erityisesti ääniarkuutta huomattavankin paljon. Jalostusvalinnoissa tulee painottaa koirien hyvää hermorakennetta. Mahdollisesti tulisi myös selvittää tapoja helpottaa ja yhdenmukaistaa koirien luonteen arviointia esimerkiksi käyttäytymisen jalostustarkastuksen avulla. Faaraokoirien populaation pienen koon vuoksi kompromisseja voidaan joutua tekemään, mutta selkeästi arkoja, eroahdistuneita tai aggressiivisia yksilöitä ei saa käyttää jalostukseen.

4.3. TERVEYS JA LISÄÄNTYMINEN

4.3.1 PEVISA-OHJELMAAN SISÄLLYTETYT SAIRAUDET

Faaraokoira ei kuulu PEVISA-ohjelmaan. Rodun edustajille kuitenkin teetetään säännöllisesti niin lonkka- ja kyynärnivelkuvauksia kuin polvi- ja silmätutkimuksia sekä sydänkuunteluitakin.

4.3.2 MUUT RODULLA TODETUT MERKITTÄVÄT SAIRAUDET

Terveystutkittujen koirien osuus on melko pieni, mutta koiria on alettu tutkia enemmän kuin aikaisemmin. Rodun pienen lukumäärän ja toisaalta hyvän terveystilanteen vuoksi jalostuskoirille ei ole asetettu raja-arvoja. Kasvattajat ovat käyttäneet jalostukseen sekä tutkittuja että tutkimattomia koiria.

Taulukko 9: Vuosina 2013 – 2022 syntyneistä tutkittujen koirien lonkkaniveltutkimukset.

	Tutkittuja	A	B	C	D	E
Lonkat	28 %	39 %	41 %	14 %	6 %	0 %
	51 kpl	20	21	7	3	0

Taulukko 10: Vuosina 2013 – 2022 syntyneistä tutkittujen koirien kyynär- ja polviniveltutkimukset.

	Tutkittuja	0	1	2	3	4	operoitu
Kyynärät	27 %	96 %	2 %	0 %	2 %		
	50 kpl	48	1	0	1		
Polvet	24 %	93 %	5 %	0 %	0%	0%	2 %
	43 kpl	40	2	0	0	0	1

Faaraakoirien tilanne lonkkien kasvuhäiriöiden suhteen on heikentynyt pitkän aikavälin tarkastelulla. 20 % tutkituista koirista on C tai D tulos. Seitsemällä koiralla on kuvattu C-lonkat. Viiden viimeisen vuoden aikana tutkituista koirista 86%:lla on ollut A tai B tulos ja 14%:lla C tai D tulos.

Kyynärien osalta terveystilanne on hyvä. 96% kuvatuista faaraakoirista on kyynärpäistään terveitä ja yhdellä yksilöllä on 1/1 kyynärät ja yhdellä yksilöllä 3/0.

Terveyskyselyssä kolmella faaraakoiralla on diagnosoitu spondyloosi. LTV muutos on ilmoitettu yhdelle yksilölle. Selkämuutokset aiheuttavat tyypillisimmin lihasjumeja ja yhden koiran ilmoitettiin tarvitsevan ajoittain kipulääkettä. Lisäksi yhdellä yksilöllä ilmoitettiin tehdyn olkanivelen operaatio yhdelle puolelle, molemmat puolet sairaat.

Lonkkanivelen kasvuhäiriö

Lonkkanivelen kasvuhäiriö eli ”lonkkavika”, (engl. hip dysplasia, HD) on koirien yleisin luuston ja nivelten kasvuhäiriö. Se voidaan määritellä perinnölliseksi lonkkanivelen löysyydeksi. Lonkat ovat syntymähetkellä silmämääräisesti normaalit, mutta muutokset alkavat jo pennun ensimmäisten elinviikkojen aikana

Löysyys johtaa reisiluun pään ja lonkkamaljan riittämättömään kontaktiin. Alueelle kohdistuu epänormaalin suuri paine, joka on sitä suurempi mitä pienempi kontaktialue on. Tämä voi johtaa mikromurtumiin ja lonkkamaljan mataloitumiseen. Noin vuoden iässä lantion luutumisen on täydellistä ja yleensä kipukin helpottaa tässä iässä.

Lonkkanivelen kasvuhäiriö johtaa usein nivelrikkoon. Nivelrikon kehittymisen aikatauluun ja tyyppiin vaikuttavat rotukohtaiset ja yksilölliset erot. Lonkkanivelen kasvuhäiriön perimmäistä syytä ei tiedetä, mutta se periytyy kvantitatiivisesti eli siihen vaikuttaa useita eri geenejä. Myös ympäristöllä on vaikutusta lonkkavian ilmenemiseen ja vaikeusasteeseen.

Lonkkanivelen kasvuhäiriötä tavataan lähes kaikilla roduilla, mutta sen yleisyys vaihtelee rodutain. Oireet voidaan huomata pentuna 3-12 kuukauden iässä, jolloin kipu johtuu löysyyden aiheuttamasta nivelkapselin tulehduksesta tai luukalvon hermojen jännityksestä ja repeämisestä. Nuorilla koirilla oireina voivat olla takajalkojen ontuminen, ”pupuhyppely”, ylösnousuvaikkeudet levon jälkeen, liikkumishaluttomuus ja naksateleva ääni kävellessä. Oireet voivat alkaa äkillisesti ja omistaja voi liittää ne johonkin tapaturmaan. Oireet voivat vähentyä selvästi tai loppua kokonaan jopa useiksi vuosiksi, kun nivelen ympärille muodostuva sidekudos vähentää nivelen löysyyttä.

Toinen oireilevien koirien ryhmä on aikuiset koirat, joiden oireiden syynä on nivelrikko. Vanhemmilla nivelrikkoisilla koirilla oireet voivat olla epämääräisiä ja oireilu laitetaankin usein vanhenemisen piikkiin. Tyypillisiä oireita ovat takajalkojen ontuminen ja jäykkyys liikkeessä. Lonkkavikainen koira yrittää viedä painoa pois takaosalta, mikä ilmenee kävellessä selkälän aaltoiluna ja lantion kiertymisenä. Tämä johtaa myös takaosan lihaskatoon ja etupään lihasten voimistumiseen.

Lonkkanivelen kasvuhäiriön ja siitä johtuvan nivelrikon hoidossa on ruokinnalla keskeinen merkitys. Ylipaino pahentaa oireita ja pelkkä painon pudotus voi helpottaa koiran oloa. Tulehduskipulääkkeitä ja pistoksena tai suun kautta annettavia nivelnesteen ja nivelruston koostumusta parantavia aineita käytetään yleisesti. Sopiva liikunta pitää lihaksiston kunnossa ja nivelet liikkuvina. Kirurgisia hoitoja, kuten esimerkiksi lantion häpyluun lämpöluudutus, on myös olemassa. Huomioithan, että kirurgisesti hoidettua koiraa ei saa käyttää jalostukseen ja se tulisi siirtää jalostuskieltoon.

Lonkkavian vastustamisohjelma perustuu lonkkien röntgenkuvaukseen. Lonkkanivelen kasvuhäiriön periytyvyys on kohtuullinen. Ilmiasuunkin perustuva jalostusvalinta johtaa tuloksiin, jos valinta on systemaattista eikä lonkkavikaisia koiria käytetä. Jalostusarvoindeksien (BLUP-indeksit) avulla valinta on tehokkaampaa. Indeksissä otetaan huomioon koiran kaikkien tutkittujen sukulaisten taso ja poistetaan röntgentuloksiin vaikuttavien ympäristötekijöiden vaikutusta. Jalostusindeksejä laskeaan jo useille roduille sekä lonkka- että kyynärnivelistä. Indeksien laskemisen edellytyksenä on riittävä määrä kuvattuja koiria.

Polvinivel

Polvinivelen rakenteelliset heikkoudet altistavat patellaluksaatiolle eli polvilumpion sijoiltaan menolle. Jalka-asento on virheellinen ja polvilumpion telaurat ovat liian matalat. Patellaluksaatiota esiintyy suhteellisen runsaasti kääpiöroduilla ja sellaisilla suuremmilla roduilla, joilla on suora takajalka. Patellaluksaatio periytyy kvantitatiivisesti eli monen geenin vaikutuksesta. Pienikokoisilla roduilla polvilumpio luksoituu yleensä sisäänpäin (mediaalisesti).

Patellaluksaatio on synnynnäinen ja jaetaan vian vakavuuden perusteella neljään eri asteeseen. Eläinlääkäri tutkii polvet tunnustelemalla. I - asteen luksaatiot ovat tavallisesti oireettomia eivätkä kaipaa hoitoa. II- ja III - asteen luksaatioissa koiralla havaitaan selviä liikkumisvaikeuksia. Ravatesaan koira koukistaa hetkittäin raajaansa sen sijaan että tukeutuisi sillä maahan (polvilumpio on luiskahtanut pois paikoiltaan), ja jatkaa sitten normaalia ravia (polvilumpio on palautunut paikoilleen). IV - asteen luksaatioissa polvilumpio on pysyvästi pois paikoiltaan. Usein oireet huomataan tapaturman jälkeen, vaikka kyseessä on synnynnäinen vika. Patellaluksaatio voi myös pahentua eikä nuorena saatu tulos ole välttämättä lopullinen.

Lievien patellaluksaation muotojen hoidoksi riittää yleensä lepo ja kipulääkitys. Vaikeat patellaluksaatiot on hoidettava kirurgisesti. Vaikeimman asteen luksaatioissa hoito voi vaatia useita leikkauksia ja ennuste voi olla huono. Muutamat rodut kuuluvat patellaluksaation osalta PEVISA:aan. (lähde: Kennelliiton verkkosivujen jalostusaiheisten artikkeleiden arkisto)

Vuosina 2013-2022 syntyneistä Suomessa virallisesti tutkituista faaraokoirista 93% on ollut polviltaan terveitä. Kahdella koiralla havaittu patellaluksaatio on lievä (1/1), yhdellä koiralla polvet on operoitu. Koiria, joilla on todettu patellaluksaatio, ei ole käytetty Suomessa jalostukseen.

Aikaisemmin vika on yhdistetty riittämättömiin takakulmauksiin, mutta nykyään yhteyttä ei pidetä enää ilmeisenä, sillä vikaa on ollut myös rodunomaisesti kulmautuneilla yksilöillä. Patellaluksaatio on esiintynyt faaraokoirilla myös Ruotsissa. Sen esiintyvyys on toistaiseksi varsin alhainen, mutta vian mahdollisuus on pidettävä mielessä, ja kasvattajia edelleen kannustettava polvien tutkimiseen.

Kaksi koira on lopetettu ristsidevaurioiden takia, toisella näistä oli molemmissa polvissa patella luksaatio. Huomioitavaa on, että polvilumpion luksaation varalta annettava polvilausunto ei kuvaa sairastumisriskiä eturistsidevaurion suhteen.

Taulukko 11: Silmätutkitut vuosina 2013–2022 syntyneet koirat

Diagnoosi	Kpl	Osuus tutkituista	Osuus kaikista syntyneistä
Distichiasis, todettu	1	2,4 %	0,55 %
Muu vähämerkityksellinen kaihi	1	2,4 %	0,55 %
PPM, iris-iris	1	2,4 %	0,55 %
Ei todettu perinnöllisiä silmäsairauksia	37	92,5 %	20,33 %
koiria tutkittu yht.	40		synt. yht. 182

Tällä hetkellä rodussa ei ole tiedossa olevaa ongelmaa silmäsairauksien osalta. Todetut sairaudet ovat yksittäistapauksia ja lieviä. Viimeisen kymmenen vuoden aikana tilanne on parantunut.

Faaraokoirien sydänkuuntelutulokset ovat hyviä, ja tutkitut koirat ovat olleet terveitä. Uusimmassa terveystarkastuksessa yksi ilmoitti koiralla todetun vasemman eteiskammion läpän rappeumasairauden ja yhdellä on todettu sivuääni. Yksi koira on menehtynyt äkillisesti dilatoivan kardiomyopatian vuoksi. Koska DCM:aa ei useinkaan havaita sydäntä kuunneltaessa, harrastajistossa on virinnyt keskustelua sydämen ultraäänitutkimusten tarpeellisuudesta ennaltaehkäisevänä toimenpiteenä ongelman laajuuden kartoittamiseksi. Toistaiseksi sydänsairaudet ovat olleet yksittäistapauksia.

Harrastajilta kerättyjen tietojen mukaan faaraokoirien yleisimmät terveysongelmat johtuvat allergioista ja tapaturmista, mutta myös kasvaimia ja hammaspuutoksia esiintyy melko runsaasti. Kasvainmuutokset ovat olleet hyvänlaatuisia ja/tai rasvapatteja. Tyypillinen hammasvika on yhden tai useamman välihampaan puuttuminen, mutta muutamalla faaraokoiralla on ylimääräisiä hampaita. Yhdellä koiralla on ilmoitettu olevan yläpuurenta.

Tehtyjen terveystarkastusten mukaan faaraokoirilla esiintyy melko paljon sellaisia terveysongelmia, joilla voidaan katsoa olevan autoimmuuniperäistä taustaa. Autoimmuunisairauksiin liittyy usein geneettinen alttius, mutta myös sairauden laukaiseva ulkopuolinen

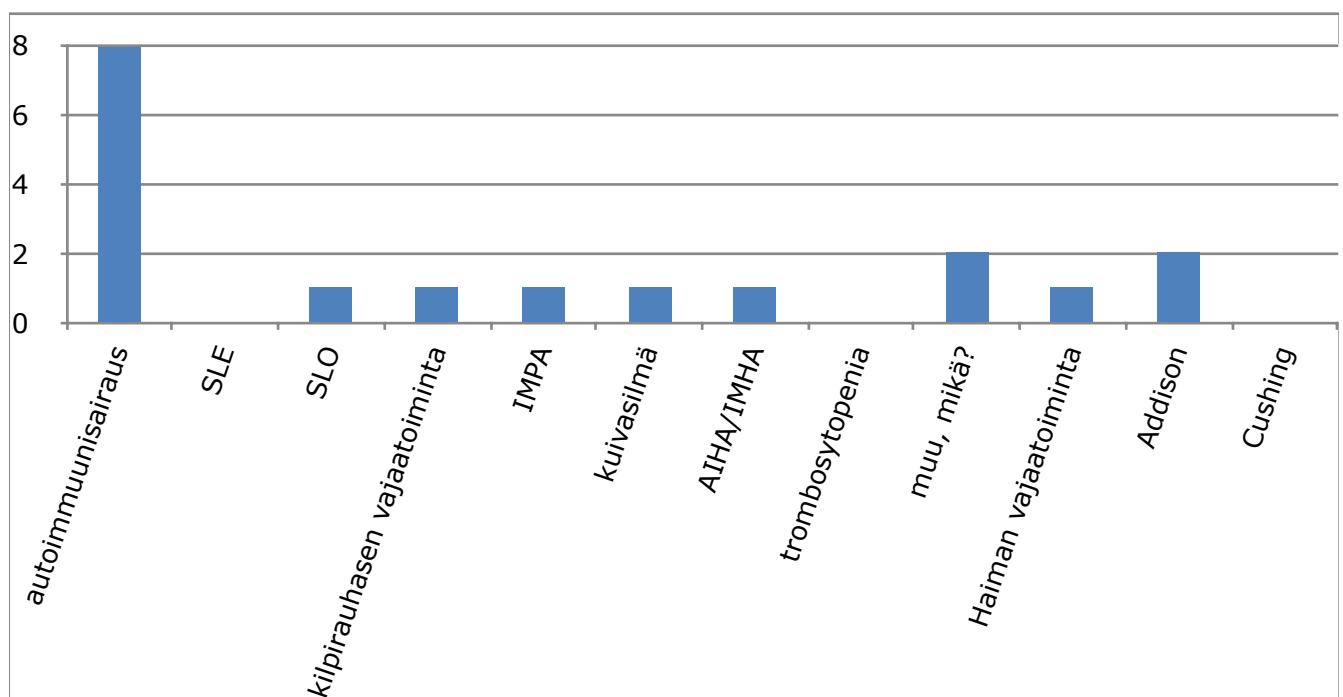
tekijä. Erilaiset allergiat ilmenevät iho-oireina ja -tulehduksina, jatkuvana kutinana ja/tai hilseilynä sekä erilaisina vatsa- ja suolisto-oireina. Faaraokoirilla on todettu sekä ruoka-aine- että kontaktiallergioita. Yhdellä koiralla on atopia.

Monissa autoimmuunisairauksissa elimistön puolustusmekanismit alkavat tuhota yksilön omia kudoksia. Faaraokoirilla on esiintynyt yksittäistapauksina useita tällaisia sairauksia. Yksittäisillä faaraokoirilla on todettu immuunivälitteinen moniniveltulehdus (IMPA), immuunivälitteinen hemolyttinen anemia (IMHA), steriili aivokalvontulehdus. Usea koira on saanut omistajansa mukaan poikkeavia reaktioita rauhoitusaineista tai rokotuksista.

Suomessa on todettu kaksi tapausta myös Addisonin tautia eli lisämunuaiskuoren vajaatoimintaa. Koirilla yleisin syy tälle on autoimmuuniadrenaliitti eli lisämunuaisten tulehdus, jossa elimistö kehittää vasta-aineita lisämunuaisten hormoneja tuottavia soluja vastaan tuhoten ne. Muualla maailmassa Addisonia on esiintynyt tietyssä määrin, keskenään hyvin lähisukuisella, koiralla. Addisonin taudin oirekuva voi vaihdella rajusti hieman tavallista väsymystä yleisolemuksesta aina hengenvaaralliseen ns. Addisonin kriisiin, jossa koiran kunto romahtaa hyvin äkillisesti. Tyypillisesti oireet pahenevat koiran stressaantuessa, sillä lisämunuaisten toiminnan vajeen vuoksi sillä ei ole elimistössään riittävästi kortisolia, jonka erittyminen saa aikaan elimistön vasten stressitilanteissa.

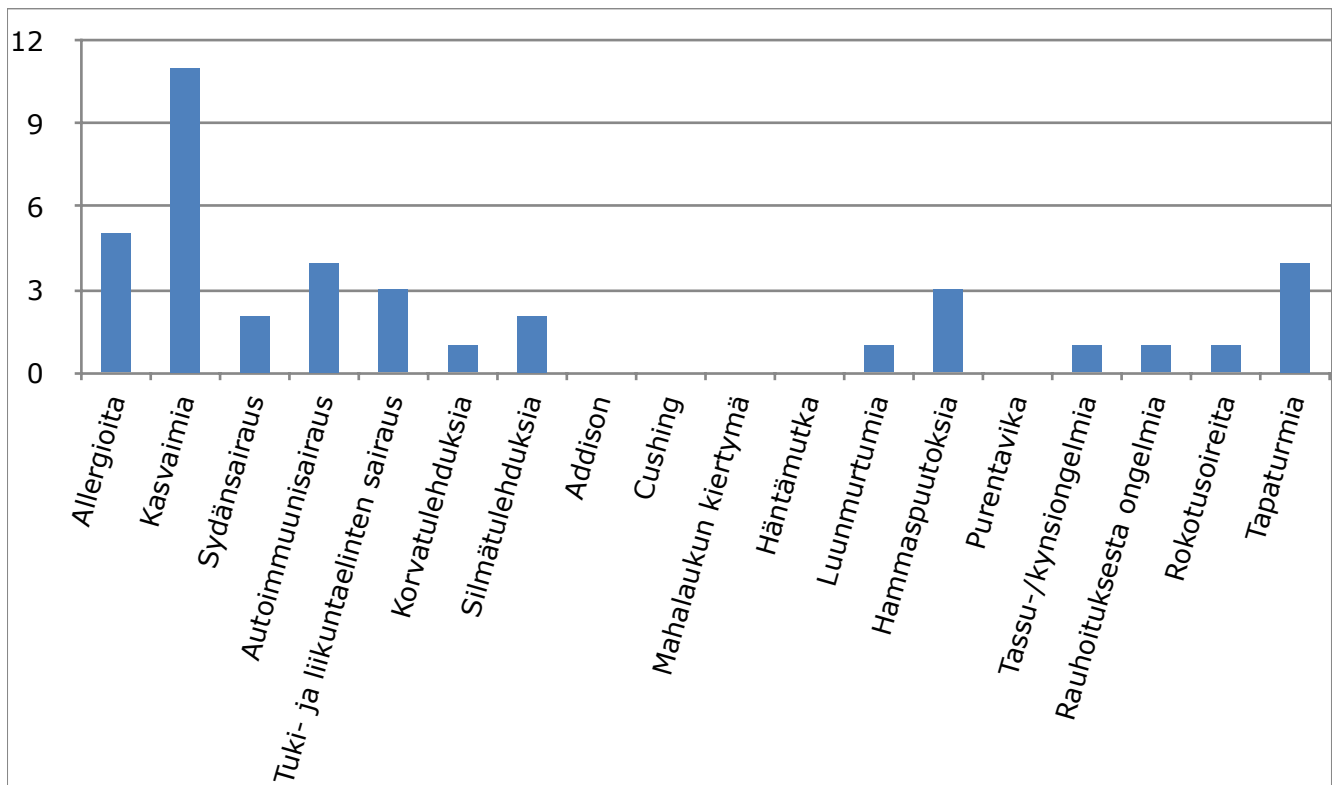
Lisäksi kahdella suomalaisella faaraokoiralla on diagnosoitu keratoconjunctivitis sicca eli kuivasilmäisyys, jossa silmän kyynelnesteen tuotanto on vähentynyt. Molemmat koirat olivat diagnoosin saadessaan lähes veteraani-ikäisiä. Toisella sairauden katsotaan olleen autoimmuuniperäinen ja toisella sekundäärinen (kasvainperäisen Cushingin taudin eli lisämunuaisten liikatoiminnan yhteydessä).

Kuva 2: Autoimmuunisairaudet 2016-2017 terveyskyselyssä

(muu: idiopaattinen steriili pyogranulooma, autoimmuuni meningiitti)

Kuva 3: Faaraakoirien sairaudet vuoden 2023 terveystutkimuksessa.

Joillakin noin vieroitusikäisillä pennuilla esiintyy rinnassa rupista ihottumaa. Osa pennuista selviää vaivasta vedellä suihkuttelemalla tai esimerkiksi sinkkivoiteella, osa tarvitsee antibioottikuurin. Ihottuman syytä tai yhteyttä koiran vastustuskykyyn tai aikuisiän sairasteluihin ei ole selvitetty.

Autoimmuunisairauksien ja allergioiden yleisyydestä maailmalla on vaikea saada selvyyttä, mutta yleisesti faaraakoira mielletään usein mm. melko ”herkkävatsaiseksi” roduksi. Yhdysvalloissa faaraakoirien terveystutkimuksiin on kuulunut myös kilpirauhasen toiminnan testaaminen, mutta ilmeisesti yhtäkään vajaatoimintatapausta ei tunneta.

Yhdellä tuontikoiralla on diagnosoitu idiopaattinen epilepsia, jonka vuoksi se jouduttiin lopettamaan jo 1½-vuotiaana lääkkitykseen reagoimattomana. Epileptikoita tunnetaan muutamia tapauksia myös Ruotsista sekä Yhdysvalloista.

Faaraakoirien pienen populaation vuoksi joitakin jalostusvalintojen yhteydessä saatetaan joutua tekemään joitakin kompromisseja esimerkiksi lievästä allergiasta kärsivien yksilöiden kohdalla. Vakavammin allergisia tai muutoin autoimmuuniperäisesti oireilevia yksilöitä tai epileptikoita ei tule käyttää jalostukseen lainkaan.

4.3.3 YLEISIMMÄT KUOLINSYYT

Kennelliiton jalostustietojärjestelmään on kirjattu vuoteen 2022 mennessä 189 kuolleen faaraokoiran kuolinsyy. Faaraokoirien odotettu elinikä on tämän tilaston perusteella 9 vuotta 8 kuukautta. Yleisimmät syyt ovat vanhuus sekä erilaiset kasvaimet.

Kolmanneksi yleisin kuolinsyy on lopetus ilman sairauden diagnosointia, neljänneksi yleisimpänä kuolinsyyinä on tapaturma / liikenneonnettomuus. 27 koiran kohdalla kuolinsyytä ei ole ilmoitettu.

Neljä kahdeksasta käytöshäiriön vuoksi lopetetusta koirasta on kuitenkin syntynyt ennen vuotta 2000. 2010 -luvulla syntyneitä kaksi kahdeksasta ja tällä hetkellä näyttäisi siltä, että vakavia käytöshäiriöitä esiintyy faaraokoirissa aikaisempaa vähemmän.

Taulukko 12: v. 2022 loppuun mennessä kuolleiden koirien kuolinsyyt Kennelliiton jalostustietojärjestelmässä (poimittu 19.11.2023)

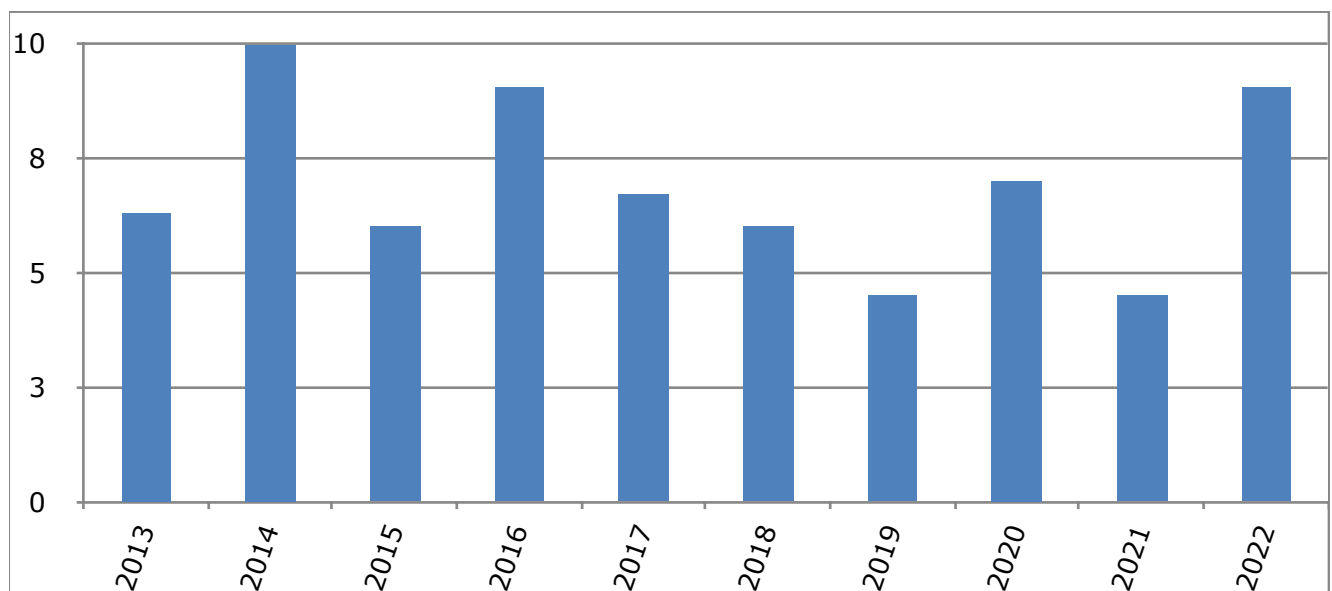
Kuolinsyy	Keskimääräinen elinikä	Kpl
Hermostollinensairaus	8 vuotta 11 kuukautta	3
Immunologinensairaus	3 vuotta 0 kuukautta	5
Kadonnut	1 vuotta 2 kuukautta	1
Kasvainsairaudet, syöpä	9 vuotta 9 kuukautta	35
Kuollut ilman sairauden diagnosointia	7 vuotta 2 kuukautta	3
Lopetus ilman sairauden diagnosointia	9 vuotta 3 kuukautta	16
Lopetus käytös- tai käyttäytymishäiriöiden vuoksi	5 vuotta 3 kuukautta	8
Luusto- ja nivelsairaus	5 vuotta 4 kuukautta	4
Maksan ja ruoansulatuskanavansairaus	9 vuotta 6 kuukautta	2
Muu sairaus, jota ei ole listalla	9 vuotta 7 kuukautta	5
Selkäsairaus	10 vuotta 10 kuukautta	4
Sisäeriterauhasten sairaus	8 vuotta 6 kuukautta	1
Sydänsairaus	2 vuotta 8 kuukautta	1
Tapaturma tai liikennevahinko	5 vuotta 4 kuukautta	13
Vanhuus (luonnollinen tai lopetus)	12 vuotta 8 kuukautta	56
Virtsatie- ja lisääntymiselinten sairaus	10 vuotta 0 kuukautta	5
Kuolinsyytä ei ole ilmoitettu	9 vuotta 7 kuukautta	27
Kaikki yhteensä	9 vuotta 8 kuukautta	189

4.3.4 LISÄÄNTYMINEN

Faaraakoirien lisääntyminen on tavallisesti vaivatonta ja helppoa. Jotkin ensikertalaiset urokset voivat olla epävarmoja tehtävästään, ja yksittäisillä nartuilla on esiintynyt tiinehtymättömyyttä. Rodun kokonaistilanne on lisääntymiskäyttäytymisen osalta kuitenkin vielä hyvä. Synnytykset sujuvat luonnollisesti ja ongelmitta, nartut huolehtivat pennuistaan hyvin ja pentukuolleisuus on harvinaista. Uusimpaan terveystarkastukseen neljä ilmoitti uroksellaan havaitun yli-innokkuutta.

Faaraakoirien keskimääräinen pentuekoko on vaihdellut viimeisen 10 vuoden aikana. 2013 keskiarvo oli 6,3 pentua / pentue, 2022 se oli 9 pentua / pentue. Trendi vaikuttaisi olevan vaihteleva, mutta pentueiden pienen lukumäärän vuoksi kyse voi olla myös tilastoharhasta. Maailmanlaajuisesti faaraakoirapentueiden koko on vaihdellut 1–14 pennun välillä. Pentuekoon keskiarvo on pysynyt samana viimeisen 10 vuoden aikana sekä sitä edeltävän 10 vuoden aikana ollen 6,9 pentua / pentue.

Kuva 4: Faaraakoirien keskimääräinen pentuekoko vuosina 2013-2022

Aikaisemmin joissakin faaraakoirapentueissa syntyi yksittäisiä pentuja, joilla oli ylimääräisiä varpaita. Ongelmasta ei kuitenkaan ole enää viime vuosina ilmoitettu. Muita erityisesti rotutyypillisiä synnyntäviköitä ei ole raportoitu.

Uusimpaan terveystarkastukseen vastanneista 22 uroksesta viisi ilmoitettiin kivespuutteiseksi. Ongelmaa esiintyy rodussa kuitenkin huomattavasti tätä suuremmassa mittakaavassa ympäri maailman – syynä luultavimmin se, ettei Maltalla ole aikoinaan välitetty jalostukseen käytettyjen koirien kivesten laskeutumisesta ainoan kriteerin koskiessa koiran metsästystaitoja.

4.3.5 SAIRAUKSILLE JA LISÄÄNTYMISONGELMILLE ALTISTAVAT ANATOMISET PIIRTEET

Faaraokoiria on liioittelematon ja kestävä metsästyskoira, jonka rakenne ei altista yksilöitä terveys- tai lisääntymisongelmille. Suuret ja ohuet korvalehdet voisivat olla paleltumisriskissä Suomen talvi-ilmastossa, mutta yhdistykselle tällaisesta ei ole raportoitu.

4.3.6 YHTEENVETO RODUN KESKEISIMMISTÄ HYVINVOINTI- JA TERVEYSONGELMISTA

Virallisten terveystutkimusten perusteella faaraokoiria on hyvin terve rotu, jossa luusto- tai silmä-sairaat yksilöt ovat poikkeuksia. Nämä sairaudet eivät myöskään johda koirien lopettamiseen. Eri-laiset allergiat, herkkyydet ja autoimmuunisairaudet saattavat kuitenkin olla lisääntymässä, ja niitä jotkin yksilöt myös oireilevat niin rajusti, että koiran hyvinvoinnin voidaan katsoa olevan vaarassa.

4.4. ULKOMUOTO

4.4.1 ROTUMÄÄRITELMÄ

Faaraokoiran rotumääritelmä liitteenä.

4.4.2 NÄYTTELYT JA JALOSTUSTARKASTUKSET

Suomalaiset faaraokoirat ovat ulkonäöllisesti varsin korkeatasoisia, ja suuri osa näyttelyissä käyvistä koirista valoituu vaivattomasti. Rodulle ei ole järjestetty ulkomuodon jalostustarkastuksia, mutta mielenkiintoa niitä kohtaan on virinnyt.

Rotumääritelmä antaa faaraokoiran ihannesäkäkorkeudeksi nartuille 53 cm (sallittu vaihteluväli 53 –61 cm) ja uroksille 56 cm (sallittu vaihteluväli 56 –63,5 cm), mutta käytännössä suurin osa koirista on sallitun kokovaihtelun yläpäässä tai ylikorkeita. Myös Maltalla koirien koko vaihtelee, ja Gozon saarella koirat voivat hyvinkin olla lähes 70 cm korkeita. Faaraokoirien koko ei saisi kasvaa enempää, mutta koosta ei saisi myöskään rangaista silloin, kun kokonaisuus ei siitä kärsi, vaan koira on kuitenkin rotutyypillinen ja tasapainoinen.

Faaraokoiria on rakenteeltaan varsin liioittelematon, joten koirien ulkomuodossa ei pitäisi olla hyvinvointiongelmille altistavia piirteitä. Rodussa esiintyy kuitenkin liioiteltuja ja epätasapainoisia kulmauksia sekä liian pitkiä runkoja ja heikkoja alaleukoja. Alkuperämaassa suositaan metsästyskoirilla niukempia takakulmauksia, jotka mahdollistavat koiran ketterämmän liikkumisen louhikos-sa. Koiran omalle terveydelle vielä suuremman ongelman muodostanevat kuitenkin liian pystyt ol-kavarret ja eteen sijoittuneet lavat. Huonoja etuosia esiintyy lisääntyvästi. Lisäksi joillakin yksilöillä ranteet ovat toivottavaa heikkommat tai liian pystyt. Faaraokoiran tulisi olla kulmauksiltaan kohtuul-linen ja sen välikämmmenten vahvat ja joustavat.

Faaraokoirien korvien asento-ongelmat ovat vähäisiä, ja useimpien koirien korvat nousevat pystyyn itsestään. Ajoittain tavataan hieman heikkoja korvia, jotka eivät nouse täydellisesti pystyyn tai joita on ehkä jouduttu avittamaan teippaamalla niitä pentuaikana. Hyvin pehmeät ja kokonaan pystyyn-nousemattomat ns. ruusukorvat ovat harvinaisia. Hieman heikkokorvainen koira tulisi yhdistää vain sellaiseen yksilöön, jolla korvat ovat erinomaiset.

Koiraa, jolla on ruusukorva (toinen tai molemmat), ei suositella käytettäväksi jalostukseen, vaikka ongelman pienuuden vuoksi perinnöllisyyttä ei olekaan tutkittu.

Rodun ulkomuoto ei ole juurikaan muuttunut vuosikymmenten saatossa. Rodun nykyinen rakenne mahdollistaakin edelleen koirien käyttötarkoituksen ja rodussa onkin useita kaksois- ja kolmoisvalioita.

Taulukko 13: Näyttelykäynnit ja yksilöarvostelun laatumaininnat vuosilta 2013-2022

Vuosi	ERI	EH	H	T	EVA	HYL	YHTEENSÄ
2013	294	24	1	0	2	0	321
2014	341	32	4	2	0	0	379
2015	311	28	0	1	1	1	342
2016	333	25	0	0	1	1	360
2017	322	26	8	1	0	0	357
2018	303	31	0	0	2	0	336
2019	269	14	1	0	2	0	286
2020	86	11	0	0	1	0	98
2021	153	12	0	0	1	0	166
2022	232	12	3	0	0	0	247

5. YHTEENVETO AIEMMAN JALOSTUKSEN TAVOITEOHJELMAN TOTEUTUMISESTA

5.1 VUODEN 2020 JTO:N TOTEUTUMINEN

Tavoite 2020	Toimenpide	Tulos
Jalostuspohjan laajentaminen. Saman koiran toistuvan jalostuskäytön välttäminen. Yhdistelmän sukusiitosprosentin pysyminen alle 6,25% 5 sukupolvessa. MyDogDNA-testin hyödyntäminen.	Seurataan tilannetta vuosittain ja tarvittaessa päivitetään suositukset jalostukseen käytettävälle koirille. Monimuotoisuusartikkelit yhdistyksen lehdessä ja kotisivuilla.	Kuutta koiraa käytettiin kahdesti jalostukseen. Sukusiitosprosentti pysyi pääosin alle 6,25% viidessä sukupolvessa. MyDogDNA -testiä ei pystytty hyödyntämään testissä tapahtuneiden muutosten vuoksi.
Jalostukseen käytettävien koirien luonteeseen tulee kiinnittää huomiota, koska rodussa esiintyy arkuutta.	Faaraokoirien saaminen MH-luonnekuvauksiin, myös luonnetestikäynteihin kannustaminen. Tarkeemman luonnekyselyn lähettäminen omistajille.	Luonteet ovat parantuneet. Rodulle tehtiin käyttäytymisen jalostustarkastuksen ihanneprofiili.
Rodun pitäminen edelleen yhtenäisenä, ilman jakaantumista näyttely- ja juoksulinjoihin.	Harrastajien kannustaminen testaamaan koiriaan myös vinttikoirakokeissa esimerkiksi järjestämällä yhdistyksen omia tutustumispäiviä juoksulajeihin.	Rotu ei ole jakautunut. Yhdistys on järjestänyt tutustumispäiviä juoksulajeihin ja järjestänyt ratakummitoiminnan.
Rodun ulkonäkö pyritään säilyttämään mahdollisimman tarkasti rotumäärittelmää vastaavana. Faaraokoiran tulee olla sekä voimakas että elegantti. Liian heikkoja tai raskaita runkoja tulisi välttää.	Uusitaan ulkomuototuomareille suunnattu koulutusmateriaali. Selvitetään mahdollisuutta järjestää rotuseminaari kasvattajille ja harrastajille.	Rodun taso on edelleen korkea Suomessa. Ulkomuototuomarien koulutusmateriaali on päivitetty.
Rodun terveydentilan kartoitus erityisesti lonkka- ja polvisairauksien osalta. Tavoitteena on, että silmä-, polvi-, lonkka- ja kyynäritarkastettujen koirien osuus vuosittain syntyneistä pennuista kasvaa. Viralliset tutkimukset tulisi tehdä vähintään kaikilta jalostukseen käytettäviltä yksilöiltä.	Terveystutkimustukea korotettu ja jalostussuosituksia tiukennettu. Muistutetaan jäsenistöä yhdistyksen lehdessä ja kotisivuilla terveystarkastusten tärkeydestä.	Tutkittujen koirien osuus on kasvanut. Valtaosa jalostukseen käytetyistä yksilöistä on virallisesti tutkittuja, erityisesti kotimaisten koirien osalta.

Faaraakoirien edellinen jalostuksen tavoiteohjelma oli voimassa 2020-2024. Rodun ensimmäinen JTO laadittiin vuonna 2013 ja hyväksyttiin Suomen Kennelliitossa 2015. Edellisen ohjelman tavoitteet on osin saavutettu, mutta luonteen ja terveyden osalta virallisesti tarkastettujen koirien osuus on edelleen pieni, joten varmojen johtopäätösten teko ei ole mahdollista.

Toistamiseen jalostukseen käytetyistä koirista viisi kuudesta oli narttuja. Kasvattajan on ollut helpompi käyttää omaa narttuaan kahdesti, kuin esimerkiksi leasing-lainata toisen omistamaa koiraa. Näistä kahdesti jalostukseen käytetyistä nartuista neljä on tuontikoira.

MyDogDNA testin hyödyntäminen jalostuksessa hankaloitui testin nimen ja datan vaihduttua Visdom Paneeliin. Testin hyödynnettävyyden ollessa hankalaa uusia testattuja koiria ei juurikaan ole ja näin testin käyttö jalostusvalintojen tukena on haastavaa.

Faaraakoirilla ei ole voimassa olevaa Pevisaa. JTO:n voimassa olevat jalostussuositukset eivät määritä rajoja tutkimuksille tai testeille.

Jalostussuositukset ovat ajantasalla. Suosituksissa ei ole raja-arvoja. Pienessä rodussa yhden ominaisuuden perusteella jalostuksesta rajaaminen ei ole aina järkevää.

Taulukko 14: Jalostussuositusten täyttyminen

Jalostussuositus	Yhdistelmä täyttää suosituksen	Isä täyttää suosituksen	Emä täyttää suosituksen
ss alle 6,25% 5 polvella	83 %		
ikä väh. 3v.		92 %	100 %
silmätulos		50 %	92 %
polvitulos		58 %	83 %
kyynärpäätulos		42 %	100 %
lonkkatulos		67 %	100 %
max. 2 pentuetta		100 %	100 %
ERI näyttelystä		100 %	100 %
koetulos rata/maasto		33 %	67 %
kaikki suositukset täyttynyt	0 %	8 %	28 %

6. JALOSTUKSEN TAVOITTEET JA TOTEUTUS

6.1 JALOSTUKSEN TAVOITTEET

Faaraakoira on tyylikäs ja jalo koira, joka luonteeltaan on kuitenkin omalaatuinen, herkkä mutta huumorintajuinen ”koiramaailman pelle”. Rodun näyttelykoirastatuksesta huolimatta sen rakenne tulisi säilyttää tasapainoisena ja liioittelemattomana, alkuperämaan maastoihin sopivana. Rodun kokoon tulee kiinnittää huomiota, eikä se saisi enää kasvaa. Vilkas ja toiminnanhaluinen faaraakoira voi edelleen olla pidättyväinen vieraassa seurassa, mutta arkuudesta ja ääniherkkyydestä tulee pyrkiä aktiivisesti eroon.

Faaraakoiran populaatio on maailmanlaajuisesti pieni. Kasvattajilta vaaditaan kansainvälistä yhteistyötä ja kärsivällisyyttä rodun geenipoolin säilyttämiseksi mahdollisimman laajana. Faaraakoirapentueiden keskimääräinen sukusiitosprosentti on edelleen melko korkea, erityisesti kun huomioidaan, että täydellinen ulkosiitos alkaa olla rodussa jo lähes mahdotonta ilman alkuperämaan tuon-
teja – jotka voivat taas olla keskenään hyvinkin läheistä sukua.

Lisääntyneet autoimmuuniperäiset ongelmat voivat olla sukusiitosdepression merkkejä. Tulevina vuosina voidaan mahdollisesti käynnistää keskustelu myös roturisteytyksen tarpeesta, mikäli tilanne näyttää sellaista vaativan.

Faaraakoirien lonkkatulokset ovat heikentyneet viime vuosina, samoin selkätulokset. Tutkittujen osuus syntyneistä koirista on kuitenkin verrattaen pieni, joten vaihtelu voi johtua myös tästä. Yhdistys seuraa kuitenkin tarkasti tilannetta ja pyrkii kannustamaan omistajia kuvauttamaan koiransa. Keskustelu PEVISA:n tarpeesta on aloitettu. Yhdistys keskittyy tarkastelemaan tuloksia seuraavan JTO:n päivittämisen yhteydessä.

6.2 SUOSITUKSET JALOSTUSKOIRILLE JA YHDISTELMILLE

Suomen Faaraakoirat ja Ibizanpodencot ry:n suositukset jalostuskoirille ovat seuraavat:

- Läheistä sukusiitosta tulisi välttää. Jalostustoimikunnan suositus on, että yhdistelmien sukusiitosaste olisi alle 6,25% (5 sukupolvea), mikä vastaa serkuksien sukusiitosastetta
- Luonteeltaan jalostukseen käytettävien koirien tulee olla moitteettomia, ne eivät saa osoittaa arkuutta tai aggressiivisuutta.
- Sairasta koira ei tule käyttää jalostukseen.
- Perinnölliseksi katsottavaa sairautta sairastavan koiran pentuesisarusten jalostuskäytössä tulee käyttää harkintaa. Kasvattajan tulee informoida pennunostajaa lähisukulaisten sairauksista kirjallisesti.

- Jalostukseen käytettävien yksilöiden suositellaan olevan ennen jalostuskäyttöä vähintään 3-vuotiaita.
- Jalostukseen käytettävillä yksilöillä suositellaan olevan astutushetkellä voimassaolevat viralliset silmä-, polvi-, kyynärpää- ja lonkkatutkimukset.
- Jalostukseen käytettävien yksilöiden toivotaan olevan palkittu näyttelyssä vähintään laatu-
maininnalla erinomainen, sekä omaavan näyttöä koepuolelta (ratajuoksun kilpailulisenssi
tai maastajuoksusta hyväksytty suoritus).
- Jalostukseen käytettävien yksilöiden suositeltava Suomeen rekisteröityjen jälkeläisten en-
immäismäärä on 2 pentuetta.

Vaatimusten täyttymättä jättäminen ei estä rekisteröintiä eikä yhdistyksen verkkosivuilla ylläpidet-
tylle pentulistalle mukaanpääsyä. Pentulistan ilmoituksissa kuitenkin mainitaan, mikäli yhdistelmä
ei täytä kaikkia vaatimuksia.

Suosituksia yksittäisen koiran maksimijälkeläismäärälle ei ole esitetty. Suurimmalla osalla Suomessa
jalostukseen käytetyistä koirista on astutushetkellä ollut korkeintaan kaksi aikaisempaa pentuetta.

Vuoden 2012 terveystarkastustulosten kokoamisen jälkeen on alettu keskustella terveyttä koskevien
kriteerien lisäämisestä yhdistyksen suosituksiin. Lisävaatimusten on toivottu koskevan erityisesti
sellaisia terveysongelmia, jotka eivät perinteisissä silmä-, sydän- ja luustotutkimuksissa tule ilmi.-
Tähän mennessä kasvattajat ovat itsenäisestikin sulkeneet jalostuksesta pois paitsi koirayksilöitä,
myös kokonaisia pentueita esimerkiksi juuri autoimmuuniperäisten oireiden vuoksi.

Faaraokoirilla esiintyy kives- ja hammaspuutoksia jonkin verran enemmän kuin vinttikoirissa keski-
määrin. Jalostussuunnitelmia tehdessä olisi eduksi valita nartulle uros, jonka suvussa ei ole esiinty-
nyt kivespuutteita, mutta rodun populaatiokokoo on liian pieni näin tiukalle vaatimukselle. Ham-
maspuutosten määrä on vähentynyt kasvattajien kiinnittäessä asiaan maailmanlaajuisesti huomio-
ta. Hammaspuutteisten koirien jalostuskäyttöä pyritään edelleen välttämään. Lisäksi suositellaan,
että yhdistelmässä aina vähintään toisella koiralla olisi täydellinen hampaisto.

6.3 ROTUYHDISTYKSEN TOIMENPITEET

Suomen faaraokoirat ja ibizanpodencot ry päätti yleiskokouksessaan 2012 teettää molemmista ro-
duistaan DLA-monimuotoisuuskartoituksen. Tätä varten vuoden 2012 aikana kerättiin verinäyte 20
faaraokoirasta, joiden katsottiin edustavan mahdollisimman kattavaa otosta koko maan populaa-
tiosta. Näiden 20 koiran testin maksamisen lisäksi yhdistys päätti tukea muiden kuin listalle valittu-
jen koirien testaamista maksamalla 50 % niidenkin testikuluista. Osallistumispäätös muutettiin sit-
temmin koskemaan vanhan DLA-kartoituksen korvannutta MyDogDNA –tutkimusta, johon faarao-
koirat ja ibizanpodencot osallistuivat heti pilottivaiheessa.

Yhdistys kartoittaa edelleen faaraakoirien terveyttä, elinikiä ja kuolinsyitä kyselylomakkeilla, sekä osallistuu ulkomuototuomareiden kouluttamiseen. Lisäksi Suomen faaraakoirat ja ibizanpodencot ry jakaa tietoa rodun tilasta, jalostustavoitteista sekä jalostussuosituksista lehrensä ja verkkosivujensa kautta niin kasvattajille, pennunostajille kuin rodusta muuten kiinnostuneillekin.

Keskustelun alla on ollut myös MH-luonnekuvaustilaisuuksien sekä jalostustarkastuksien järjestäminen. Edelleen harkitaan faaraakoirien luonteiden tarkempaa kartoittamista omistajille lähetettävällä kyselylomakkeella jo ennen seuraavaa terveystarkastusta.

6.4 UHAT JA MAHDOLLISUUDET SEKÄ VARAUTUMINEN ONGELMIIN

Vahvuudet - Suomalaisten faaraakoirien korkea taso - Rodunterveys on varsin hyvä - Populaation geenipoolia on pyritty säilyttämään ja laajentamaan erilaisten tuontien ja keinosiemennysten avulla - Rodun suomalaisharrastajien keskuudessa vallitsee avoin ilmapiiri	Heikkoudet - Rodun populaatio on maailmanlaajuisesti hyvin pieni, uusia sukulinjoja enää vähän - Koirien liikakäytön laskennalliset rajat ovat alhaiset - Rotua harrastavan yhdistyksen pienen koon vuoksi resurssit ovat hyvin rajalliset - Rodussa esiintyy arkuutta, erityisesti ääniarkuutta, joka hankaloittaa koirien selviytymistä nyky-yhteiskunnassa
Mahdollisuudet - Pentujen kasvanut kysyntä - Harrastajien kiinnostus uusien jalostustyökalujen, kuten MH-luonnekuvauksen, käyttöönottoa - Uusien tutkimusmenetelmien, kuten geenitestien, hyödyntäminen rodun monimuotoisuuden säilyttämiseksi - Kennelmaailman entistä myönteisempi kanta	Uhat - Koirien kansainvälinen liikakäyttö vaikuttaa väistämättä myös Suomen tilanteeseen, maailmalla monet kasvattajat suomalaisia vähemmän valistuneita esim. sisäsiitoksen ongelmista - Ulkomaisten kasvattajien vähäisempi avoimuus ja kiinnostus koirien terveystutkimuksiin voivat johtaa ikäviin yllätyksiin tuontikoirien kanssa

6.5 TOIMINTASUUNNITELMA JA TAVOITEOHJELMAN SEURANTA

Jalostustoimikunta esittää vuosittain Suomen Faaraokoirat ja Ibizanpodencot ry:n hallitukselle toimintasuunnitelman, ja jalostustoimikunnan toimintakertomus kuuluu osana yhdistyksen toimintakertomusta. Koko toimintakertomus esitetään alkukevällä yhdistyksen vuosikokouksessa.

Yhdistyksen kotisivuilla on oma osionsa jalostusta koskien. Tarkoitus on pitää edelleen esillä mm. terveys- ja elinikäyselylomakkeita, suosituksia jalostuskoirille, ohjeet jalostustiedustelun tekemiseen ja pennun ostamiseen, pentulistaa sekä JTO:ta.

Rodun erikoisnäyttelyn yhteydessä, viiden vuoden välein, järjestettävään epäviralliseen FarkkuS-how'hun pyritään edelleen saamaan tuomareiksi rodun kasvattajia tuomareiksi sekä kansainvälisen yhteistyön lisäämiseksi että "kasvattajatuomarien" näkemysten saamiseksi rodun ulkomuodollisesta tilanteesta.

Rotuyhdistyksen tavoitteet ja niiden seuranta

Tavoite	Toteutus	Aikataulu
Jalostuspohjan laajentaminen. Saman koiran toistuvan jalostuskäytön välttäminen. Yhdistelmän sukusiitosprosentin pysyminen alle 6,25% 5 sukupolvessa.	Seurataan tilannetta vuosittain ja tarvittaessa päivitetään suositukset jalostukseen käytettävälle koirille. Monimuotoisuusartikkelit yhdistyksen lehdessä ja kotisivuilla.	JTO seurantaraportti vuosittain.
Jalostukseen käytettävien koirien luonteeseen tulee kiinnittää huomiota, koska rodussa esiintyy arkuutta.	Faaraokoirien saaminen Käyttäytymisen jalostustarkastuksiin, myös luonnetestikäynteihin kannustaminen. Tarkemman luonnekyselyn lähettäminen omistajille.	Laaditaan luonnekysely vuoden 2027 aikana ja lähetetään koirien omistajille 2028, jolloin vastaukset ovat käytettävissä seuraavan JTO:n tekoon.
Rodun pitäminen edelleen yhtenäisenä, ilman jakaantumista näyttely- ja juoksulinjoihin.	Harrastajien kannustaminen testaamaan koiriaan myös vinttikoirakokeissa esimerkiksi järjestämällä yhdistyksen omia tutustumispäiviä juoksulajeihin.	Järjestetään rotupäivät mahdollisuuksien mukaan yhdessä koe- ja harrastetoimikunnan kanssa parin vuoden välein.
Rodun ulkonäkö pyritään säilyttämään mahdollisimman tarkasti rotumääritelmää vastaavana. Faaraokoiran tulee olla sekä voimakas että elegantti. Liian heikkoja tai raskaita runkoja tulisi välttää.	Päivitetään ulkomuototuomareille suunnattu koulutusmateriaali. Selvitetään mahdollisuutta järjestää rotuseminaari kasvattajille ja harrastajille.	Päivitetään materiaali 2024.

Rodun terveydentilan kartoitus erityisesti lonkka- ja polvisairauksien osalta. Tavoitteena on, että silmä-, polvi-, lonkka- ja kyynärätarkastettujen koirien osuus vuosittain syntyneistä pennuista kasvaa. Viralliset tutkimukset tulisi tehdä vähintään kaikilta jalostukseen käytettäviltä yksilöiltä.	Muistutetaan jäsenistöä yhdistyksen lehdessä ja kotisivuilla terveystarkastusten tärkeydestä.	Julkaistaan terveystutkimusartikkeli lehdessä vähintään kerran vuodessa. Muistutetaan terveystutkimuksista yhdistyksen sivuilla.
---	---	--

Taulukko 15: Yhdistyksen vuosittaiset suunnitelmat

Vuosi	Toimenpide tai projekti
Vuosittain	- Julkaistaan terveystulokset yhdistyksen lehdessä. - Lisätään yhdistyksen lehteen terveyttä ja hyvinvointia käsitteleviä sekä informatiivisia artikkeleita - Muistutetaan terveystutkimusten tärkeydestä rodun jalostuksen kannalta sekä kannustetaan omistajia tutkituttamaan koiransa - Tehdään JTO:n seurantaraportti
2025	- Jalostustoimikunta selvittää vaihtoehtoja tapaa tukea omistajia terveystutkimusten kustannuksissa - Järjestetään käyttäytymisen jalostustarkastus
2026	- Yhdistys painottaa julkaisuissaan koiran terveyttä ja hyvinvointia edistäviä tapoja ja toimia - Tarkistetaan jalostukseen käytettävien koirien jalostus suositukset
2027	- Järjestetään käyttäytymisen jalostustarkastus
2028	- Järjestetään terveys- ja luonnekysely koirien omistajille - JTO:n päivityksen valmistelu - Keskustelua mahdollisesta PEVISA:an liittymisestä - Järjestetään avoin keskustelutilaisuus PEVISA:an liittyen

7. LÄHTEET

Genoscooper faaraakoirien ja ibizanpodencojen MyDogDNA –raportti 2015

Suomen Faaraakoirat ja Ibizanpodencot ry:n terveystarkastus 2012, 2016 ja 2023

Suomen Kennelliiton jalostustietokanta Koiranet

Suomen Kennelliiton verkkosivujen jalostus- ja terveystietojen arkisto

Svenska Faraohundklubben: Faraohunden (2000)

Yvonne Ashby: The Merymut Story (2010)

<http://www.kelb-tal-fenek.de> (haettu 20.1.2013)

8. LIITTEET

Liite 1: Faaraakoiran rotumääritelmä

Ryhmä: 5 | FCI:n numero: 248 | Hyväksytty: FCI 24.6.1987 | SKL-FKK 24.10.2006

Alkuperämaa: Malta | Vastuumaa: Iso-Britannia

Käyttötarkoitus. Faaraakoira on tarkkaavainen ja kiihkeä, haju- ja näköaistinsa avulla metsästävä koira. Se käyttää huomattavassa määrin myös kuuloaan työskennellessään lähellä saalista.

Yleisvaikutelma. Keskikokoinen, ylväsryhtinen ja puhdaslinjainen. Jalo, silti voimakas. Faaraakoira on hyvin nopea, liikkeet ovat kevyet ja vapaat. Ilme on valpas.

Käyttäytyminen / luonne. Valpas, älykäs, ystävällinen, kiintyvä ja leikkisä.

Pää. Kuono-osa on hieman kalloa pitempi. Kallon ylälinja on yhdensuuntainen kuononselän kanssa. Sivulta ja ylhäältä katsottuna koko pää muistuttaa tylppää kiilaa.

Kallo-osa. Pitkä, kuiva ja hienopiirteinen.

Otsapenger. Vain vähäinen.

Kirsu. Aina lihanvärinen, karvapeitteen väriin sointuva.

Leuat / hampaat / purenta. Leuat ovat voimakkaat ja hampaat vahvat. Säännöllinen ja täydellinen leikkaava purenta, ts. alaleuan etuhampaat koskettavat kevyesti yläleuan etuhampaiden takapintaa. Hampaat ovat kohtisuorassa leukoihin nähden.

Silmät. Meripihkan väriset, karvapeitteen väriin sointuvat: soikeat, ja kohtuullisen syvällä sijaitsevat. Ilme on innokas ja älykäs.

Korvat. Keskikorkealle kiinnittyneet, tarkkaavaisella koiralla pystyt, mutta hyvin liikkuvaiset. Korvat ovat leveät tyvestä, ohuet ja kookkaat.

Kaula. Pitkä, kuiva, lihaksikas, hieman kaareutuva. Ei löysää kaulanalusnahkaa.

Runko. Notkea; selkälinja on lähes suora. Rungon pituus mitattuna rintalastan kärjestä istuinluun kärkeen on hieman säkäkorkeutta suurempi.

Lantio. Lantiolinja on sarvennaisista hännätyveen hieman laskeva.

Rintakehä. Syvä, kyynärpäiden tasolle ulottuva. Kylkiluut ovat selvästi kaarevat.

Alalinja. Vatsalinja on kohtuullisen kuroutunut.

Häntä. Keskikorkealle kiinnittynyt, tyvestä melko paksu ja kärkeä kohti oheneva (piiskamainen), ulottuu levossa juuri kintereen alapuolelle. Aktiivisen koiran häntä on korkea-asentoinen ja kaareutunut. Häntä ei saa olla vetäytynyt takaraajojen väliin. Kierteinen häntä ei ole toivottava.

Eturaajat.

Yleisvaikutelma. Eturaajat ovat suorat ja yhdensuuntaiset.

Lavat. Vahvat, pitkät, viistot.

Kyynärpäät. Tiiviisti rungonmyötäiset.

Välikämmenet. Vahvat.

Käpälät. Vahvat, korkeat ja tiiviit, eivät sisään- eivätkä ulospäin kiertyneet. Päkiät ovat vahvat.

Takaraajat

Yleisvaikutelma. Takaraajat ovat vahvat, lihaksikkaat ja takaa katsottuna yhdensuuntaiset.

Polvet. Kohtuullisesti kulmautuneet.

Sääret. Hyvin kehittyneet.

Käpälät. Kuten etukäpälät. Kannukset voidaan poistaa.

Liikkeet. Vapaat ja sujuvat; koira liikkuu vaivattomasti pitkin, maatavoittavin askelin pää melko pystyssä. Raajat liikkuvat rungon suuntaisesti. Käpäliden vähäinenkin sivulle heittäminen tai korkea etuaskel (hackney) ovat pahoja virheitä.

Karvapeite

Karva. Lyhyttä ja kiiltävää. Karvanlaatu vaihtelee hienosta ja sileästä hieman karheaan. Ei hapsuja.

Väri. Punaisenruskean eri sävyt. Valkea hännänpää on erittäin toivottava. Valkoiset merkit sallitaan rinnassa ("tähti") ja varpaissa. Kapea valkoinen juova pään keskilinjalla on sallittu. Ei ole toivottavaa, että koiralla on valkoisia läiskiä tai valkoista muualla kuin yllä mainituissa kohdissa.

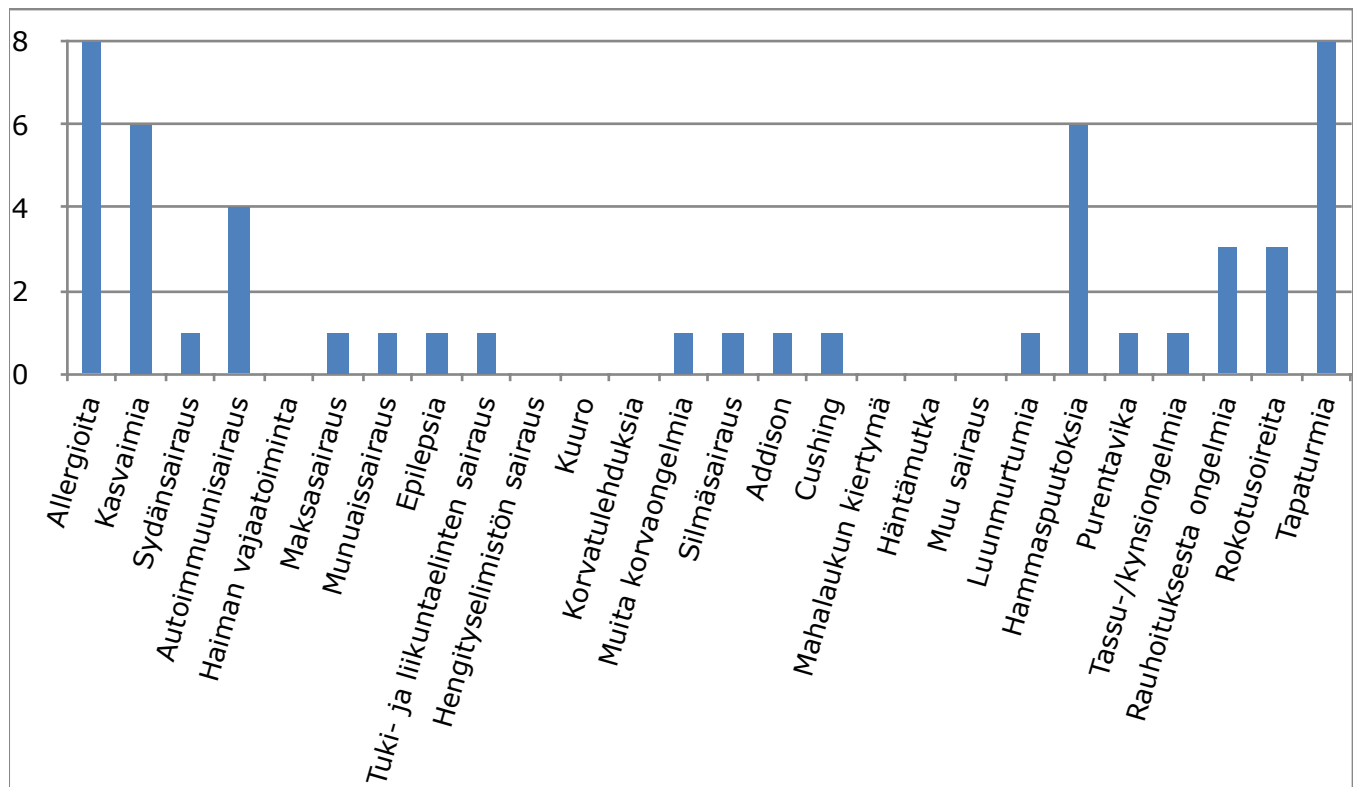
Koko

Säkäkorkeus. Ihannekorkeus uroksilla 56 cm (22 - 25 tuumaa eli 56 - 63,5 cm). Ihannekorkeus nartuilla 53 cm (21 - 24 tuumaa eli 53 - 61 cm).

Virheet. Kaikki poikkeamat edellämainituista kohdista luetaan virheiksi suhteutettuna virheen vakavuuteen. Selvästi epänormaali rakenne tai käyttäytyminen ovat hylkääviä virheitä.

HUOM. Uroksilla tulee olla kaksi normaalisti kehittyntä kivistä täysin laskeutuneina kivespussiin.

Liite 2: Faaraokoirien sairaudet vuoden 2012 terveystarkastuksessa

Liite 3: Faaraokoirien sairaudet vuoden 2016-2017 terveystarkastuksessa:

